

۳
افق

ملاقات در قاهره

نشست سه‌جانبه هسته‌ای در قاهره

۷
کوچه

بیزاری از مدرسه

بررسی پاره کردن کتاب‌های درسی در پایان سال

۷
شهر

مستاجران بی‌پناه

بحران اجاره مسکن در تهران

۶
توسعهمیوه
تحریم

قطعی برق در هنگام سخنرانی
وزیر حمل‌ونقل قزاقستان در اجلاس اکو
چگونه اعتبار ایران را در سطح جهانی
خدشه‌دار می‌کند؟

یادداشت روز

کامیون‌داران و منافع ملی

عدم وجود نهادهای صنفی و مدنی قدرتمند
ریشه اعتراض‌ها و بحران‌هاست

عمادالدین باقی

جامعه‌شناس
و پژوهشگر حقوق بشر

صورت مساله

بر اساس مصوبه هیات دولت که جرعه اعتراض را روشن کرد، از تیرماه ۱۴۰۴ گازوئیل با سه نرخ عرضه می‌شود: نرخ سهمیه‌ای (۳۰۰ تومان) برای ناوگان فعال با بازنامه برخط، نرخ نیمه‌یارانه‌ای (نصف قیمت خرید از پالایشگاه‌ها، حدود «۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان») برای مصرف تا ۴۰ درصد بیش از نرخ سهمیه و نرخ آزاد (بر اساس قیمت فوب خلیج فارس، حدود «۴۲ هزار تومان») برای مصرف بالاتر.

گرچه بر اساس این مصوبه، قیمت گازوئیل برای بازنامه‌های معتبر افزایش نیافته و همان ۳۰۰ تومان است اما عده‌ای از رانندگان کامیون در شهرهای مختلف مانند تهران، تبریز، بندرعباس و کرمانشاه در پایانه‌های باربری تجمع کرده و در اعتراض به افزایش قیمت سوخت، اعتصاب کردند. بعضی از رانندگان می‌گویند حتی گازوئیل ۳۰۰ تومانی نیز کفاف هزینه کرایه‌ها را نمی‌دهد. اعتصاب کامیون‌داران موجب شد، کشاورزان نیز به دلیل نبود وسیله حمل‌ونقل و از بین رفتن محصولا تشنان که زود فاسد می‌شود به صف معترضان بپیوندند.

از طرف دیگر، دولت می‌گوید باید جلوی قاچاق را بگیرد. روزنامه «شرق» در گزارشی به نقل از رئیس کل دادگستری هرمزگان آورده است: «روزانه بین ۲۰ تا ۳۰ میلیون لیتر سوخت قاچاق می‌شود. این رقم با نرخ ارز بازار توافقی ۴۶۰ هزار میلیارد تومان محاسبه می‌شود. در همین شرایط، دولت از مجلس مجوز واردات ۱۳۰ هزار میلیارد تومان سوخت در سال آینده را گرفته است که با جلوگیری از قاچاق می‌تواند سه‌ونیم برابر این مبلغ را نقد کند. برآورد ستاد مبارزه با قاچاق کالا نشان می‌دهد حدود ۸۰ درصد از قاچاق سوخت مربوط به گازوئیل است که اختلاف قیمت بالاتری با کشورهای همسایه دارد؛ ۲۰ درصد مابقی قاچاق سوخت مربوط به بنزین است. گازوئیل سهم بیشتری از قاچاق دارد چون سامانه هوشمندی بر توزیع آن نظارت ندارد و انتقال آن نیز راحت‌تر است. در یک مورد بیش از ۲۱ میلیون و ۵۰۰ هزار لیتر سوخت قاچاق در بندر کلاهی کشف شد؛ مقدار سوختی که با تولید روزانه یک پالایشگاه برابری می‌کند» (شرق ۱۳ خرداد ۱۴۰۴). گزارش‌ها و ویدئوها نشان می‌دهند، یکی از روش‌های قاچاق سوخت، این است که برخی از ظرفیت بعضی مخازن کامیون‌ها و تریلی‌ها در زمان ورود به ایران، خالی است و هنگام عبور از ایران پر از سوخت می‌شود یا همین کار در جابه‌جایی از استان‌های دیگر به مناطق مرزی انجام می‌شود.

بنابراین باید به موضوع همه‌جانبه نگرینست؛ عده‌ای که دوست دارند با کلیشه‌های مخالف‌خوانی یا موافق‌خوانی، مانع فهم جامع موضوعی شوند، توجه به همه ابعاد یک مساله را با برچسب «یکی‌بمعل و یکی‌بهمیخ» (کاربرد کلیشه‌ای دیگری برای عقیم کردن ذهن خود) تخطئه می‌کنند.

چند نکته در نگاه جامع

۱- نخستین نکته، این است که نگارنده، حق اعتراض را یک حق قانونی و حقوق بشری می‌داند؛ نه امروز بلکه در مدت ۲۰ سال گذشته، بارها درباره این حق گفته، نوشته و دفاع نظری و عملی از آن کرده است.

انتخابات تناسبی در شوراه‌ها

علی زینی‌وند، معاون سیاسی وزیر کشور در دفتر مرکزی حزب کارگزاران سازندگی ایران خبر داد:
انتخابات سال آینده شورای شهر تهران -برای اولین بار- با مدل تناسبی برگزار خواهد شد

سازندگی ایران، «نه سیاست را با آرمان‌گرایی غیرواقعی اشتباه گرفته‌اند، نه توسعه را در سطح شعار متوقف کرده‌اند».

زینی‌وند به سه ویژگی بنیادین حزب اشاره می‌کند:

۱- واقع‌گرایی در رفتار سیاسی

۲- توسعه‌محوری در برنامه‌ریزی

۳- تولید گفتمان و جریان‌شناسی موثر

ضرورت اصلاح ساختار شوراه‌ها و دفاع از تجميع انتخابات

در ادامه، معاون سیاسی وزیر کشور به بحث مهم انتخابات شوراه‌ها و ضرورت تجميع انتخابات پرداخت. او با اشاره به مخالفت

گروه سیاسی: یک‌شنبه‌ای که گذشت، دفتر مرکزی حزب کارگزاران سازندگی ایران میزبان علی زینی‌وند، معاون سیاسی وزیر کشور بود؛ او که به همراه جمعی از مدیران حوزه سیاسی وزارت کشور در جمع اعضای ارشد این حزب حاضر شد، به بررسی عملکرد و ویژگی‌های حزب کارگزاران سازندگی پرداخت و دغدغه‌های جدی خود درباره آینده نظام حزبی، انتخابات، شوراه‌ها و الزامات اصلاحات در ساختارهای سیاسی کشور را بیان کرد.

گزارش اختصاصی روزنامه سازندگی از این نشست، حاوی خبر برگزاری انتخابات تناسبی-برای اولین‌بار- است و نیز دربردارنده روایتی از درون وزارت کشور است که نه تنها اهمیت و جایگاه احزاب در ایران را بازتعریف می‌کند بلکه نقشه‌راهی برای آینده سیاست‌ورزی عقلانی و قانون‌محور در جمهوری اسلامی ایران را ترسیم می‌کند.

حزب کارگزاران سازندگی ایران؛

یک الگوی عقلانی و توسعه‌گرا

زینی‌وند در آغاز صحبت‌های خود با یادآوری نقش دیرپای حزب کارگزاران سازندگی ایران، از این حزب به‌عنوان یکی از موثرترین تشکل‌های سیاسی کشور نام برد؛ حزبی که از دل تجربه‌های پس از انقلاب و با پشتوانه‌ای از کارگزاران اجرایی زبده و فرهیخته برآمده است.

او معتقد است که حزب کارگزاران سازندگی ایران از محدود احزابی است که در مقام یک بازیگر عقلانی، توانسته است میان واقع‌گرایی و توسعه‌گرایی توازن ایجاد کند. به‌باور او، بسیاری از احزاب گرفتار ایده‌آلیسم یا انفعال هستند، درحالی‌که کارگزاران

خود با تمديد ۷ ساله دوره شوراه‌ها گفت: «با رئیس مجلس، شورای نگهبان و دیگر نهادها، جلسات مفصلی داشتیم. به‌نظر من و همکارانم اصل بر اجرای سیاست‌های کلی انتخابات است؛ ازجمله برگزاری انتخابات هر دو سال یک‌بار که به شفافیت، مشارکت و اعتماد عمومی کمک می‌کند». زینی‌وند افزود که یکی از دلایل مهم برای تجميع انتخابات، برگزاری انتخابات میان‌دوره‌ای در پنج حوزه بدون نماینده بود که مطالبه مردمی جدی‌ای را به‌دنبال داشت. او همچنین به‌صراحت اعلام کرد که هدف اصلی از تجميع انتخابات، تسهیل در روند اجرایی، کاهش هزینه‌ها و بالا بردن مشارکت بود.

تمرکز وزارت کشور بر انتخابات

الکترونیکی و تناسبی

زینی‌وند از الکترونیکی شدن انتخابات به‌عنوان یکی از برنامه‌های اصلی وزارت کشور یاد کرد و گفت: «با کمک رئیس مجلس و اختصاص حدود ۹ هزار میلیارد تومان در بودجه، طراحی‌های اولیه آغاز شده است. دستگاه‌های احراز هویت بیومتریک و زیرساخت‌های لازم در حال آماده‌سازی هستند. امیدواریم از انتخابات شوراه‌ها شروع کنیم سپس به سایر انتخابات تجميع دهیم». همچنین او خبر از اجرای مدل تناسبی انتخابات شورای شهر تهران به‌صورت پایلوت در سال آینده داد و تصریح کرد: «هدف ما شفاف‌سازی، کیفی‌سازی مدیریت شهری و تقویت نقش احزاب است. تناسبی شدن، لازمه دموکراسی حزبی در کشور ماست». همچنین زینی‌وند در بخش پایانی سخنان خود به مجموعه‌ای از اقدامات راهبردی در سطح قانون‌گذاری اشاره کرد که وزارت کشور در دوره کنونی پیگیری می‌کند:

۱- بازنگری در قانون احزاب

او گفت که سرعت صدور پروانه برای احزاب غیرواقعی، کاهش یافته است و هدف، تدوین قانون جدیدی برای احزاب با محوریت «خانه احزاب ایران» است. به‌زعم او، اینکه چهار نفر دور یکدیگر جمع شوند و پروانه حزب بگیرند، نه حاکی از دموکراسی است، نه در شان نظام جمهوری اسلامی.

۲- اصلاح قانون تقسیمات کشوری

زینی‌وند اعلام کرد که بازنگری در تقسیمات کشوری نیز در دستورکار است چراکه بسیاری از تقسیم‌بندی‌های فعلی، پاسخ‌گوی نیازهای جمعیتی، اقتصادی و سیاسی نیستند.

ادامه در صفحه ۲

حزب: استان‌ها

انتقاداز استاندار

بیانیه حزب کارگزاران سازندگی استان چهارمحال وبختیاری در خصوص ضرورت بازنگری در مدیریت ارشد استان و تغییر استاندار محترم

حزب کارگزاران سازندگی استان چهارمحال و بختیاری در بیانیه‌ای با انتقاد از عملکرد استاندار فعلی، خواستار بازنگری فوری در مدیریت ارشد این استان شد و هشدار داد، تداوم وضعیت کنونی، سرمایه اجتماعی و اعتبار دولت را با خطر جدی مواجه می‌سازد. در متن بیانیه این طور آمده است: حزب کارگزاران سازندگی ایران، شاخه چهارمحال و بختیاری به‌عنوان بخشی از جریان حامی دولت مردمی جناب آقای دکتر پزشکیان با التزام به آرمان‌های عدالت‌طلبانه و توسعه‌گرایانه، خود را متعهد به پیگیری مطالبات بحق جامعه و صیانت از سرمایه اجتماعی این استان می‌داند. با این حال، با گذشت بیش از ۷ ماه از انتصاب مدیریت ارشد استان، ضرورت ابراز نگرانی عمیق نسبت به عملکرد استاندار محترم، به‌منظور حفظ اعتبار دولت و تحقق وعده‌های آن، غیرقابل اجتناب است. استان چهارمحال و بختیاری با وجود ظرفیت‌های بی‌نظیر انسانی، طبیعی و راهبردی همچنان در تنگای محرومیت‌های ساختاری گرفتار است. استقرار دولت مردمی، موجی از امید را در میان نخبگان، دانشگاهیان، جوانان، احزاب و فعالان مدنی برای تحقق توسعه پایدار و رفع کاستی‌ها برانگیخت. اما متأسفانه عملکرد کنونی مدیریت ارشد استان نمتنها این انتظارات را برآورده ننموده بلکه با ایجاد گسست‌های اجتماعی و سیاسی، این امید را در معرض خطر قرار داده است. دغدغه‌های این حزب در خصوص وضعیت کنونی مدیریت ارشد استان به شرح زیر است:

۱. با گذشت بیش از ۷ ماه از انتصاب استاندار محترم، متأسفانه نشانه‌ای از برنامه‌ریزی جامع، راهبردی و متکی بر آمایش سرزمینی برای حل مسائل اساسی و ساختاری استان مشاهده نمی‌شود. عملکرد استاندار محترم نه تنها با افق‌های وعده داده شده دولت محترم همخوانی ندارد بلکه موجب گسستی آشکار میان مدیریت ارشد استان و بدنه اصلاح‌طلبان و نیروهای حامی دولت، نخبگان، دانشگاهیان و جوانان شده است.

۲. گسست عمیق میان مدیریت ارشد استان و بدنه حامیان دولت از جمله جبهه اصلاحات، فعالان سیاسی، مدنی، دانشگاهیان و جوانان، نشان‌دهنده بی‌توجهی به ظرفیت‌های اثرگذار اجتماعی و عدم درک مناسب سرمایه‌های اجتماعی است. این انفصال، مغایر با گفتمان مشارکت‌جویانه دولت سبب دلسردی گسترده در بدنه حامیان دولت شده و روند امیدآفرینی که با روی کار آمدن دولت مردمی شکل گرفته بود با مخاطرات جدی مواجه کرده و به تضعیف وحدت و اعتماد عمومی منجر شده است.

۳. انتصابات غیرشفاف و شبه‌انگیز که ظاهراً بدون التزام به معیارهای شایسته‌سالاری و صرفاً بر اساس ملاحظات غیراصولی و احتمالاً مبتنی بر سلاقی شخصی یا دخالت نمایندگان مجلس از میان افراد ناکارآمد و غیرهمسو با گفتمان دولت محترم صورت گرفته، کارآمدی نظام اجرایی را مخدوش کرده و اعتماد عمومی را به‌شدت خدشه‌دار نموده و امیدها برای قرارگیری استان بر ریل توسعه را به ناامیدی مبدل کرده است.

۴. عدم پاسخگویی به مطالبات و انتقادات نهادهای مدنی و پرهیز از گفت‌وگوی سازنده با نخبگان و حامیان دولت، رویکردی غیرشفاف و غیرمشارکتی را رقم زده که سرمایه اجتماعی استان را در معرض فرسایش قرار داده و چنین رویکردی با روح اصلاح‌طلبی، مردم‌سالاری و رویکرد دولت مبنی بر مشارکت مردم و تخصص گرایی در تضاد آشکار است و درصورت پابندی دولت محترم به این وعده مهم بیش از این نمی‌توان از کنار این موضوع با سکوت عبور کرد. حزب کارگزاران سازندگی استان چهارمحال و بختیاری هشدار می‌دهد که تداوم این روند، نمتنها فرصت‌های تاریخی توسعه استان را به تباهی می‌کشاند بلکه با ایجاد موج ناامیدی، ضربه‌ای جبران‌ناپذیر به سرمایه اجتماعی و اعتبار دولت مردمی وارد خواهد کرد. تغییر مدیریت ارشد استان، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای احیای امید، بازسازی اعتماد عمومی و تحقق آرمان‌های توسعه‌محور است.

از این‌رو، از رئیس‌جمهور محترم، جناب آقای دکتر پزشکیان و هیات دولت، جهت صیانت از اعتبار و آینده دولت مصرانه درخواست می‌شود با بازنگری فوری، مدیری شایسته، کارآمد، تخصص گرا، پاسخگو، دلسوز متعهد به گفتمان اصلاحات و آشنا به ظرفیت‌های بومی استان را به این مسئولیت خطیر منصوب کنند. حزب کارگزاران سازندگی با تجدید عهد خود برای پیگیری توسعه عادلانه و پایدار بر عزم راسخ خویش در راستای تحقق مطالبات بحق جامعه تأکید می‌ورزد.

ادامه تیتیریک

انتخابات تناسبی در شوراها

رسمیت حزب و تعریف هویت ایدئولوژیک

محسن هاشمی، رئیس شورای مرکزی حزب کارگزاران سازندگی ایران در نگاهی تحلیلی و انتقادی به روند شکل‌گیری، نقش‌آفرینی و تحولات درونی این حزب اصلاح‌طلب در سه دهه گذشته پرداخته و با مرور فرازوفرودهای سیاسی، نقش آن را در سپهر سیاسی ایران بررسی کرده است. هاشمی سپس به برخی تغییرات درون‌ساختاری حزب اشاره می‌کند. به گفته او، پس از آنکه غلامحسین کرباسچی از درون زندان به‌عنوان دبیرکل حزب برگزیده شد، کارگزاران سازندگی ایران مسیر تازه‌ای را در مدیریت حزبی تجربه کرد. کرباسچی تا حدود دو سال پیش، این مسئولیت را بر عهده داشت اما پس از آن شورای مرکزی تصمیم گرفت، دبیرکل جدیدی انتخاب کند که حزب با چرخش مدیریتی، نفس تازه‌ای بگیرد؛ با اینکه کرباسچی همچنان عضو حزب است در جلسات حضور فعال ندارد. محسن هاشمی تأکید می‌کند که در حال حاضر، حزب کارگزاران سازندگی ایران، ساختاری منظم و سازمان‌دهی شده دارد. کنگره حزب هر دو سال یک بار برگزار می‌شود و شورای مرکزی از طریق رای‌گیری، انتخاب می‌شود. به گفته او، در بیشتر استان‌ها، شوراهای استانی فعال هستند و در برخی مناطق نیز شورای شهرسانی شکل گرفته است. تنها در دو استان هنوز شوراهای استانی تشکیل نشده‌اند اما ارتباط تشکیلاتی در آن استان‌ها نیز برقرار است.

نقد غیبت اصلاح‌طلبان در برخی انتخابات‌ها

هاشمی یکی از انتقادات جدی خود را متوجه تصمیم برخی از احزاب اصلاح‌طلب به فقدان مشارکت فعال در انتخابات می‌داند. او با صراحت می‌گوید: «حزب کارگزاران برخلاف برخی از گروه‌ها، هیچ‌گاه انتخابات را تحریم نکرده است. ما همیشه معتقد بوده‌ایم باید از فرصت انتخابات برای اصلاح استفاده کرد». یکی از انتقادات مهم محسن هاشمی، نحوه مواجهه نهادهای نظارتی با کاندیداهای معرفی شده از سوی کارگزاران است. او از تجربه‌ای سخن می‌گوید که حزب حدود ۱۶۰ تا ۲۰۰ کاندیدا برای انتخابات مجلس معرفی کرد اما ابتدا، تنها ۴۰ تا ۵۰ نفر از آنان تأیید صلاحیت شدند. بعدها با کاهش مشارکت عمومی، برخی کاندیداهای دیگر نیز تأیید شدند اما باز هم به اندازه مطلوب نرسید. به‌باور او، کارگزاران در این میان، در موقعیتی دوگانه قرار داشتند: «از یک‌سو، از ما انتظار مشارکت و دعوت به حضور وجود دارد اما از سوی دیگر، نیروهایی که معرفی می‌کنیم، ردصلاحیت می‌شوند. این فشار دوگانه، کار را برای فعالیت موثر دشوار می‌کند».

انتخابات شورای شهر و تصمیمات پرابهام

محسن هاشمی به‌تعمیق انتخابات شورای شهر نیز واکنش نشان داده است و می‌گوید: «در جلسه‌ای که با وزیر کشور داشتیم، این پرسش جدی را مطرح کردیم که چرا انتخابات شوراها عقب افتاد؟ دلیل قانع‌کننده‌ای جز بحث‌های هزینه‌ای یا تجمعیم با انتخابات میان‌دوره‌ای ارائه نشد اما باز هم در نهایت، انتخابات به‌تعمیق افتاد. هنوز هم این ابهام برای ما باقی است».

در این نشست، علاوه بر سیدحسین مرعشی، دبیرکل حزب کارگزاران سازندگی ایران و محسن هاشمی، رئیس شورای مرکزی حزب که در سخنانشان به‌صورت تفصیلی چشم‌انداز جدیدی از تحولات سیاسی پیش رو را ترسیم کردند، علی هاشمی قائم‌مقام دبیرکل، محمد عطریان‌فر معاون سیاسی دبیرکل، امیر اقتناعی معاون اجرایی و هماهنگی دبیرکل، محمد قوچانی رئیس کمیته سیاسی و فاطمه سعیدی نایب‌رئیس شورای مرکزی حزب نیز از دیگر حاضرین در این نشست بودند که به بیان دیدگاه‌ها و پیشنهادهایی درباره شرایط سیاسی کشور و وضعیت تحزب در ایران پرداختند.

طرح پیشنهادی برای تحول در تحزب

مرعشی معتقد است احزاب نمی‌توانند از نظام سیاسی و ساختارهای حاکم مستقل باشند و باید در چارچوب سیاست‌های کلی و نظام جمهوری اسلامی فعالیت کنند. او می‌گوید: «نمی‌شود هم بخواهیم در نظام جمهوری اسلامی فعالیت کنیم، هم بخواهیم ریشه‌ای و جدی با نظام سیاسی فاصله داشته باشیم»؛ به همین دلیل، احزاب باید رهبری و اعضای کلیدی خود را در چارچوب اصول نظام و با تأیید مراجع قانونی مرتبط انتخاب کنند. در عین حال، مرعشی بر لزوم پاسخ‌گویی و استقلال نسبی احزاب تأکید می‌کند؛ اینکه احزاب خودشان کاندیداهای خود را تأییدصلاحیت کنند و مسئولیت عملکرد آن‌ها را بپذیرند، نه اینکه به‌طور مداوم، به تأیید نهادهای بیرونی وابسته باشند. به گفته او، این‌یک بازی برد-برد است؛ احزاب به نظام وفادار می‌مانند و در مقابل، اجازه فعالیت مستقل‌تر و پاسخ‌گو بودن در چارچوب قوانین را دارند. مرعشی پیشنهاد کرده است که هر حزب باید یک شورای رهبری یا شورای راهبردی داشته باشد که اعضای آن توسط یک مجمع بالادستی، همانند شورای عالی امنیت ملی یا شورای ملی تأییدصلاحیت شوند؛ به این ترتیب، احزاب در چارچوب نظام سیاسی کشور فعالیت خواهند کرد و به‌شکلی شفاف و قانونی، رهبری‌شان به‌رسمیت شناخته می‌شود. او همچنین یادآوری می‌کند که حزب کارگزاران سازندگی ایران، این پیش‌نویس را به دکتر عارف و دیگر چهره‌های موثر ارائه کرده و در جلسات گفت‌وگوی ملی‌ای که توسط دکتر عارف احیا شده، مطرح کرده است. این تلاش‌ها برای اصلاح ساختار تحزب کشور است و به گفته مرعشی، امید است با همکاری نهادهای ذی‌ربط، تحول مهمی در این زمینه رخ دهد.

در بخش دیگر صحبت‌های مرعشی، اقتصاد به‌عنوان کلید توسعه کشور مطرح می‌شود؛ مرعشی ضمن ارائه برنامه‌ای بلندمدت از هدف‌گذاری برای افزایش حجم اقتصاد ایران از حدود ۳۰۰ میلیارد دلار به ۳۵۰۰ میلیارد دلار در ۲۰ سال آینده خبر می‌دهد؛ این برنامه که با همکاری و حمایت دولت و سرمایه‌گذاران خارجی تدوین شده است، بر پایه رشد سالانه بالای ۸ درصد و تورم کنترل‌شده زیر ۱۰ درصد استوار است. مرعشی این برنامه اقتصادی را نه‌فقط یک سند حزبی بلکه مسئولیت بزرگ حزب کارگزاران سازندگی ایران برای ریل‌گذاری درست کشور می‌داند. او تأکید می‌کند: «ما نمی‌خواهیم کشمکش‌های سیاسی محدود به دعوی توزیع قدرت و منابع باشد بلکه باید دعوا سر تولید ثروت و توسعه اقتصادی باشد».

راهکارهایی برای عبور از بن‌بست‌های سیاسی و اقتصادی

سیدحسین مرعشی با تحلیل واقع‌بینانه از وضعیت فعلی کشور، راهکارهای مشخصی برای عبور از مشکلات ارائه می‌دهد؛ او معتقد است که اصلاح قوانین تحزب و بهبود ساختار احزاب، زمینه‌ساز ایجاد انسجام سیاسی و شکل‌گیری احزاب قوی، کارآمد و برنامه‌محور خواهد بود. این تحولات ساختاری کنارت تدوین و اجرای برنامه‌های اقتصادی بلندمدت، می‌تواند مسیر توسعه پایدار را هموار کند. مرعشی همچنین بر اهمیت تعامل و هم‌گرایی میان احزاب و نظام سیاسی تأکید دارد؛ اینکه احزاب ضمن وفاداری به نظام باید بتوانند به‌صورت مستقل و پاسخ‌گو فعالیت کنند. این ترکیب متوازن کلید حل بسیاری از مشکلات سیاسی و اقتصادی کشور خواهد بود. در نهایت، او یادآوری می‌شود که تجربه ۴۵ سال گذشته، نشان داده است که راهکارهای پراکنده و آزمون‌وخطاهای بی‌پایان نمی‌تواند ایران را به قله‌های پیشرفت و توسعه برساند؛ بلکه لازم است با درک درست از گذشته، برنامه‌ای جامع و عملیاتی تدوین و اجرا شود.

۳-نهایی‌سازی قانون تجمعات و اجرای اصل ۲۷ قانون اساسی از مهم‌ترین اقدامات معاونت سیاسی، تدوین قانونی برای (نهادینه کردن حق تجمع بر اساس اطلاع‌رسانی) است. زینی‌وند توضیح داد: «اگر ۵۰ نفر درخواست تجمع بدهند و فرمانداری دلیل رد کند باید پاسخ‌گو باشد؛ این یعنی اجرای واقعی اصل ۲۷ قانون اساسی». در ادامه، زینی‌وند به موضوع حساس (انتصاب استان‌داران اهل سنت) پرداخت و گفت: «من از روز اول که به معاونت آمدم بر این موضوع تأکید داشتم. از رهبر معظم انقلاب گرفته تا دولت، اجماعی در این باره ایجاد شد. این کار نمتنها حق اهل سنت بلکه نشانه بلوغ نظام بود». او افزود که برخی از فرآیندها، قابل بیان عمومی نیستند اما نقش رهبری در حمایت از این انتخابات‌ها اساسی بوده است. او همچنین تأکید کرد که دولت باید در حوزه انتصابات، بیش از پیش به «رویکرد اجتماعی، امنیت نرم و عدالت منطقه‌ای» توجه کند.

اصلاح ساختار از طریق احزاب و نهادهای مدنی

علی زینی‌وند با تأکید بر اینکه دوران فقط تئوری‌پردازی گذشته، اظهار کرد: «نسئل امروز نیازمند تغییرات بنیادین در ساختارهای انتخاباتی و حزبی است. این تغییرات، تنها در پرتو عقلانیت سیاسی و مشارکت واقعی احزاب امکان‌پذیر خواهد بود.» او از حزب کارگزاران و دیگر احزاب دعوت کرد تا در فرآیند بازنویسی قوانین، انتخابات تأسسی، گفتمان‌سازی و تجمع انتخابات مشارکت فعال داشته باشند و گفت: «ما در وزارت کشور با شما هستیم. این بار زمان تغییرات واقعی فرارسیده است.»

ضرورت بازخوانی تجربه ۴۵ ساله و درس‌آموزی از گذشته

سیدحسین مرعشی، دبیرکل حزب کارگزاران سازندگی ایران در این نشست ضمن بازخوانی تجربه ۴۵ ساله نظام سیاسی ایران به نکات کلیدی درباره چالش‌های ساختاری تحزب در کشور و ضرورت تدوین برنامه‌های مدون اقتصادی پرداخت. مرعشی معتقد است که تجربه تاریخی ایران در زمینه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی و اجتماعی اگر به‌درستی تحلیل و بازخوانی شود، می‌تواند چراغ راهی برای عبور از بحران‌ها و ترسیم راهکارهای موثر آینده باشد. او در ایں میان بر اهمیت تحزب و اصلاح قوانین مرتبط با احزاب تأکید ویژه کرده و چشم‌اندازی بلندمدت برای اقتصاد کشور ترسیم می‌کند. مرعشی تأکید می‌کند که پس از ۴۵ سال تجربه، آزمون‌وخطا در عرصه‌های مختلف کشور، ضروری است نظام سیاسی و نخبگان کشور یک جمع‌بندی دقیق و کارشناسانه از دستاوردها و ناکامی‌ها انجام دهند. او می‌گوید: «اگر بعد از ۴۵ سال، توانیم از تجربیات گذشته بهره‌برداری کنیم، یعنی همچنان قرار است با هزینه‌های گزاف، آزمون‌وخطا را ادامه دهیم»؛ این نگاه عمیق به گذشته مقدمه‌ای است برای رسیدن به راهکارهای عملی و واقع‌گرایانه برای آینده. مرعشی در اشاره به ضعف مهمی که در ساختارهای سیاسی کشور وجود دارد به فقدان احزاب برنامه‌محور و دارای انسجام اشاره می‌کند. به‌باور او، احزاب باید نه‌فقط تشکلهایی نمایشی یا فقط انتخاباتی بلکه مجموعه‌هایی منسجم و دارای برنامه و تربیت نیروی کارآمد باشند که بتوانند پس از پیروزی در انتخابات، بدون سردرگمی و ابهام، مسیر مشخصی برای اداره کشور داشته باشند.

نقد قانون احزاب و ضرورت اصلاح ساختاری

یکی از مهم‌ترین محورهای صحبت‌های مرعشی، نقد وضعیت موجود قانون احزاب در ایران است. او به محدودیت‌های قانونی‌ای اشاره می‌کند که نمتنها احزاب واقعی و برنامه‌محور را به‌رسمیت نمی‌شناسند بلکه فضای فعالیت حزبی را نیز دچار انحراف و سردرگمی کرده‌اند. بر اساس قانون فعلی، انجمن‌های صنفی، گروه‌های ایدئولوژیک و احزاب زیر یک چتر واحد تعریف شده‌اند؛ درحالی که این نهادها دارای کارکردها و اهداف به‌طور کامل، متفاوت هستند؛ این یک تناقض ساختاری است که باید برطرف شود. مرعشی همچنین به ایراد دیگر قانون اشاره می‌کند که تشکیل حزب را منوط به تجمع حداقل ۳۰۰ نفر می‌داند؛ درحالی که با جمعیت ۸۵ میلیونی ایران و حدود ۶۰ میلیون فرد واجد شرایط رای دادن در کشور این رقم کاملاً ناکافی و مضحک است. نتیجه این قانون، افزایش شمار زیاد احزاب کوچک و بی‌اثر است که در عمل، فعالیت سیاسی کشور را به تشتت و پراکندگی کشانده است. او پیشنهاد می‌دهد که معیارهای تعریف حزب باید بر اساس درصدی از واجدین شرایط رای‌گیری تعیین شود؛ به‌گونه‌ای که احزاب واقعی و بزرگ با پایگاه گسترده‌تری شناخته شوند. این اصلاح می‌تواند با یک مصوبه در مجمع تشخیص مصلحت نظام انجام شود و نیاز به تغییر قانون در مجلس ندارد. مرعشی تأکید می‌کند که این تغییر، می‌تواند تحولی بزرگ در تحزب ایران ایجاد کند و فضای فعالیت‌های سیاسی را منسجم‌تر سازد.

ملاقات در قاهره

عباس عراقچی در سفر به مصر علاوه بر دیدار با مقامات ارشد این کشور با مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ملاقات کرد

فرشاد گلزاری

گروه بین‌الملل

کشورهای مسلمان تاکید کرد. در این دیدار، همچنین درباره آخرین وضعیت روند گفت‌وگوهای غیرمستقیم ایران و آمریکا نیز بحث شد.

گروسی در قاهره

پس از دیدار عباس عراقچی با بدر عبدالعاطی، وزیر امور خارجه مصر، شاهد پیوستن رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به آنها بودیم که درنهایت، یک دیدار سه‌جانبه شکل گرفت. گروسی در پیامی در ایکس، با اعلام این خبر گفت که «دیداری بهموقع با بدر عبدالعاطی، وزیر امور خارجه مصر و سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران داشتیم. از نقش سازنده مصر در حمایت از راحل‌های مسالمت‌آمیز و دیپلماتیک برای چالش‌های منطقه‌ای سپاس‌گزارم». رئیس دستگاه دیپلماسی کشورمان نیز در این خصوص گفت که «در جریان سفر به مصر، مذاکرات خیلی خوبی بین تهران و قاهره انجام شده است. من اینجا با رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دیدار کردم». از سوی دیگر، بدر عبدالعاطی، وزیر خارجه مصر نیز با اشاره به گفت‌وگو با رافائل گروسی اعلام کرد: «با مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در خصوص حمایت فنی از برنامه هسته‌ای، مسالمت‌آمیز رازی‌نی کردم و بر حمایت قاهره از ایجاد منطقه خالی از

کشورمان با اشاره به مقوله غنی‌سازی گفت که این اقدام بر اساس معاهدات بین‌المللی، حق ماست و این حق را نمی‌توان از ایران گرفت؛ خواسته‌ای که برخلاف حقوق ملت ایران باشد را قبول نمی‌کنیم. او همچنین در مورد مذاکرات غیرمستقیم با آمریکا گفت که ما به مذاکرات ادامه می‌دهیم تا جایی که بتوانیم حقوق ملت ایران را احقاق کنیم. از نظر ما، نه‌تنها بهترین گزینه، بلکه تنها راه، دیپلماسی است و هیچ راحل دیگری وجود ندارد. وزیر خارجه ایران با اشاره به دیدارش با رافائل گروسی، ضمن انتقاد از گزارش آژانس تاکید کرد که فشارهای غربی نباید روی آژانس تأثیر بگذارد و آژانس باید هویت مستقل و فنی خود را حفظ کند؛ برخی کشورها می‌خواهند از طریق آژانس به ایران فشار وارد کنند؛ امیدواریم که آژانس در این دام نیفتد. عراقچی با اشاره به پیشنهاد ارائه شده از سوی آمریکا اعلام کرد که ما پاسخ مناسب را بزودی به طرح آمریکا خواهیم داد. این پاسخ بر اساس مواضع و اصول ملت ایران خواهد بود و حقوق ملت ایران را حفظ خواهد کرد؛ بدون احترام به‌حق غنی‌سازی، توافقی در کار نخواهد بود.

اروپا

تحریم اسرائیل

آیا کشورهای قاره سبز اقدام به تحریم اسرائیل خواهند کرد؟

در چند هفته گذشته، وزرای امور خارجه اتحادیه اروپا بازمینی توافق‌نامه همکاری اسرائیل با این بلوک را آغاز کرده‌اند؛ انگلیس مذاکرات تجاری را متوقف کرده است، صندوق ثروت ملی نروژ یک شرکت اسرائیلی را به‌دلیل تسهیل تحویل انرژی به شهرک‌های کرانه باختری در فهرست سیاه قرار داده و سران فرانسه، انگلیس و کانادا، تهدید به اعمال تحریم علیه اسرائیل کرده‌اند؛ حتی آلمان، سرسخت‌ترین حامی اسرائیل در اروپا نیز از رفتار این کشور انتقاد می‌کند.

برخی خواهند گفت که این، خیلی کم و خیلی دیر است. آن‌ها به این اشاره می‌کنند که غرب پس از آغاز جنگ روسیه و اوکراین با چه سرعتی، تحریم‌هایی علیه مسکو با شیوه‌هایی معنادار و بی‌سابقه اعمال کرد و این تفاوت را ناشی را دورویی می‌دانند. بدون‌شک، غرب با روسیه و اسرائیل متفاوت رفتار کرده و استاندارد دوگانه، بخشی از آن است. اگر چه اسرائیل می‌گوید که حق دارد علیه حماس در غزه جنگ کند، سازمان ملل شواهد قاطعی از جنایت جنگی و جنایت علیه بشریت در غزه و ارتباط با اشغال وحشیانه و فزاینده کرانه باختری پیدا کرده است.

فایننشال تایمز ادامه داد: بنابراین برای توجیه اینکه تحریم‌ها ممکن است در هر دو مورد توجیه داشته باشند، نیازی نیست که این دو جنگ را به هیچ‌وجه معادل بدانیم؛ به همین دلیل، زمان آن رسیده است که اروپا به‌طور خاص توضیح دهد که چگونه می‌خواهد اسرائیل را تحریم کند. به‌طور جزئی، واضح است که اگر کشورهای اروپایی، گزینه تحریم‌ها علیه اسرائیل را انتخاب کنند باید این کار را بدون آمریکا انجام دهند؛ بنابراین زمان مناسبی برای مشخص کردن حوزه‌هایی است که تحریم‌های اروپا علیه اسرائیل بیشترین تأثیر را خواهند داشت.

فایننشال تایمز

شورای حکام که چند هفته آینده برگزار می‌شود، برای ایران دردرس ایجاد کند و خوراک خوبی باشد برای سه کشور اروپایی که بتوانند با خیالی آسوده‌تر مکانیسم ماشه را فعال کنند. این حرکت گروسی در واقع، در تضاد با گفته‌های ماه‌های اخیر او است که اظهار می‌کرد، مسائل هسته‌ای جمهوری اسلامی فقط باید از طریق دیپلماسی حل‌وفصل شود و راحل دیگری ندارد. در واقع، کمک به فعال شدن مکانیسم ماشه و ورود پرونده ایران به شورای امنیت، یک اقدام تنش‌زا به‌شمار می‌رود و نشان از سیاسی‌کاری رئیس آژانس دارد.

معلوم نیست که آیا این حرکت رافائل گروسی در هماهنگی با آمریکا بوده که هم‌زمان با ارائه پیشنهاد و یتکاف، ابزار فشاری باشد برای پذیرش آن از سوی جمهوری اسلامی یا کمکی بوده است به اروپا که بتوانند به‌بهانه اینکه ایران، مخل عدم اشاعه معرفی شود، کار را برای اروپایی‌ها آسان کند. بنابراین، به‌نظر می‌رسد، در یک‌طرف چشم‌انداز به‌نسبت امیدوارکننده‌ای با یک پیشنهاد به‌وجود آمده است که مذاکرات از بن‌بست خارج شود اما در سوی دیگر، با اقدام آژانس، اروپا شرایط را برای مصالحه سخت می‌کند.

اینکه اروپایی‌ها که در چند ماه گذشته با وجود تمایل طرف ایرانی، هیچ رغبتی برای گفت‌وگوی جدی و سازنده از خود نشان نداده‌اند، مکانیسم ماشه را فعال خواهد کرد یا خیر تا اندازه‌ای می‌تواند به توافق ایران و آمریکا نیز ارتباط داشته باشد.

آیا تحولی در مذاکرات رخ می‌دهد؟

عبدالرضا فرجی‌راد، استاد ژئوپلیتیک در گفت‌وگو با سازندگی ابعاد پیشنهاد آمریکا به ایران را بررسی کرد

گروه بین‌الملل: سفر بدر البوسعیدی، وزیر خارجه عمان به تهران و تحویل پیشنهاد ایالات متحده به مقامات کشورمان، آخرین تحول مهم در عرصه دیپلماتیک با محوریت مذاکرات غیرمستقیم تهران و واشنگتن محسوب می‌شود که حالا زیر ذره‌بین تحلیل‌گران، ناظران بین‌المللی همچنین رسانه‌ها قرار گرفته است. آنچه در این میان باید مورد نظر قرار بگیرد این است که هم‌زمان با ارائه این پیشنهاد به تهران از کانال مسقط، بازی سیاسی اروپایی‌ها با محوریت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی وارد فاز جدید شده است که واکنش‌هایی را از سوی مقامات کشورمان به‌دنبال داشته است. با تمام این تفاسیر سازندگی، برای واکاوی ابعاد این پیشنهاد به گفت‌وگو با عبدالرضا فرجی‌راد، استاد ژئوپلیتیک پرداخته است که به شرح زیر از نظر می‌گذرد:

ریشه و منشا پیشنهاد آمریکا را چگونه باید تحلیل کرد؟

بعد از پنج دور مذاکرت بین ایران و آمریکا چشم‌انداز روشنی از پیشرفت واقعی به چشم نمی‌خورد اما با این حال، امیدهایی وجود دارد که این گره، روزی باز شود. به‌نظر می‌رسد که این گره با اتفاق چند روز گذشته می‌تواند بازشدنی باشد. روز شنبه، وزیر امور خارجه عمان در سفری کوتاه به تهران با دکتر عباس عراقچی ملاقات و پیشنهادات و یتکاف را به او ارائه کرد. حدس‌وگمان‌های رسانه‌ای و محافل غربی می‌گوید که پیشنهاد و یتکاف در رابطه با موضوع کنسرسیوم است که در آخرین دور مذاکرات در مسقط پیشنهاد شد و طرف ایرانی درخواست کرد که این پیشنهاد به صورت مکتوب به او ارائه شود تا مورد بررسی قرار گیرد.

با اینکه به‌نظر می‌رسد، پیشنهاد کنسرسیوم، اولین بار از سوی میانجی عمانی مطرح شده ولی مذاکره‌کننده ایرانی با احتیاط یا آن برخورد کرده و آن را قابل بررسی دانسته است. آنچه که گفته می‌شود و هنوز از سوی مقامات ایرانی مورد تایید قرار نگرفته، این است که کنسرسیومی برای غنی‌سازی با مشارکت ایران، آمریکا، عربستان و امارات عربی متحده که دو کشور آخر در رابطه با ایجاد نیروگاه‌های هسته‌ای فعال هستند، شکل بگیرد و با یک کار مشترک نگرانی‌های طرف آمریکایی از تولید سلاح در ایران برطرف شود.

احتمال دارد پیشنهاد آمریکا شامل چه بندهایی باشد؟

هنوز مشخص نیست در این پیشنهاد، محلی که قرار است در آن اورانیوم غنی‌سازی شود، کجا ایجاد خواهد شد. بعضی خبرها نشان از این دارد که آمریکا خواهان این است

یاد: موسیقی

زنی با پنجه‌های زرین

مهمین زرین‌پنجه موسیقی‌دان، آهنگ‌ساز درگذشت

مهمین زرین‌پنجه، موسیقی‌دان، آهنگ‌ساز و نوازندهٔ پیانو صبح یک‌شنبه ۱۱ خرداد در سلمان‌شهر (متل قو) استان مازندران و در ۸۷ سالگی به علت بیماری درگذشت. او به عنوان یکی از اولین زنان موسیقی‌دان حرفه‌ای ایران در دورانی که حضور زنان در این عرصه چندان مرسوم نبود، جایگاه ویژه‌ای کسب کرد و در اجراهای متعدد در ایران چه به صورت تک‌نوازی پیانو و چه در همکاری با ارکسترها، توانایی‌های خود را به نمایش گذاشت. آثار او اغلب ترکیبی از ملودی‌های ایرانی با هارمونی‌های کلاسیک غربی بودند که مورد تحسین مخاطبان و منتقدان قرار گرفتند.

مهمین زرین‌پنجه ۴ آبان ۱۳۱۶ در تهران به دنیا آمد. پدرش، نصرالله زرین‌پنجه، استاد تار و آهنگ‌ساز بود که در تهیه کتاب‌های آموزشی تار و سه‌تار هنرستان موسیقی نقش به‌سزایی داشت و مادرش صفیه نیز تبک‌نوازی چیره‌دست بود. مهمین زرین‌پنجه خاطرات آن موقع را چنین به یاد سپرده بود: «در خانه کوچکی که آوای موسیقی از در و پنجره‌هایش شنیده می‌شد، بزرگ شدم. پدرم نصرالله زرین‌پنجه، نوازنده و معلم تار و سه تار بود و مادرم صفیه یگانه کمی تار و تبک می‌نواخت. هنرمندان بسیاری به خانه می‌آمدند برای تمرین درس آواز و نت‌های موسیقی و با فراگیری آن، تحصیلاتم را در هنرستان موسیقی ملی که ریاست آن با روح‌الله خالقی بود، شروع کردم. ما هنرجویان روح‌الله خالقی را چون پدر دوست داشتیم.» چهره‌های بنامی چون ابوالحسن صبا، حسین تهرانی و جواد معروفی دیگر استادان او بودند. بعدها نواختن موسیقی جهانی را نزد امانوئل ملیک اصلاتیان، استاد برجسته پیانو آموخت و کوک ایرانی را با پیانوی مرتضی محجوبی ادامه داد. بعدها نواختن موسیقی کلاسیک اروپایی با پیانو را نزد امانوئل ملیک اصلاتیان آموخت و موسیقی ایرانی را با مرتضی محجوبی ادامه داد.

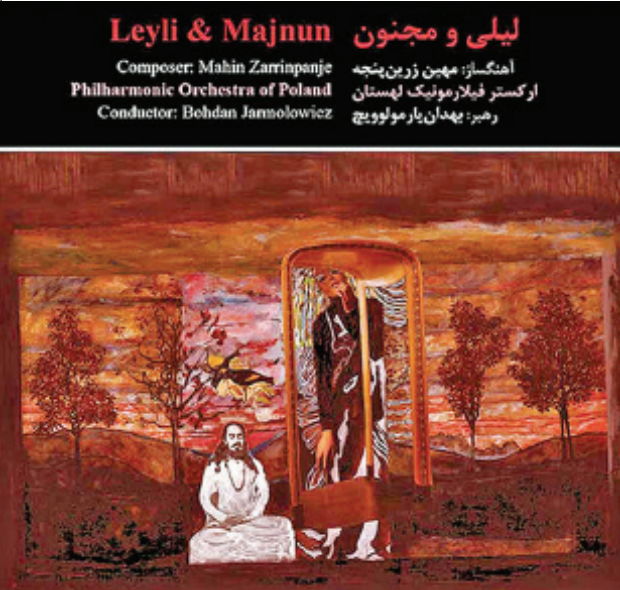
مهمین زرین‌پنجه تحصیلات رسمی خود را در هنرستان موسیقی ملی تهران آغاز کرد، جایی که زیر نظر اساتید برجسته‌ای چون ابوالحسن صبا، روح‌الله خالقی و جواد معروفی آموزش دید. این اساتید، که خود از پیشگامان موسیقی مدرن ایران بودند، تأثیر عمیقی بر سبک و دیدگاه موسیقایی او گذاشتند. مهمین با تسلط بر تکنیک‌های پیانو و آگاهی از موسیقی دستگاهی ایرانی، سبکی منحصر‌به‌فرد خلق کرد که در آن عناصر موسیقی کلاسیک غربی و ایرانی به شکلی هماهنگ درهم آمیخته بودند.

مهمین زرین‌پنجه پس از اتمام تحصیلات به استخدام وزارت فرهنگ و هنر درآمد و پس از تشکیل «ارکستر بانوان» سرپرست آن شد و در سایر ارکسترها تک‌نوازی پیانو می‌کرد. از ابتدای تأسیس تلویزیون مهمین زرین‌پنجه همراه با ارکستر بانوان در این جام جهان‌نما به فعالیت مشغول شد. هنرش روی پردهٔ تلویزیون گُل کرد و به موازات تکنوازی در تلویزیون، رهبری ارکستر را به عهده گرفت. کسانی که برنامه‌های هنرهای زیبا را در

تلویزیون ایران تماشا کرده‌اند، هنر او را هنگام نواختن پیانو و ارکستر دیده‌اند.

پس از انقلاب به انگلستان رفت، سپس به فرانسه و آمریکا مهاجرت کرد و به تدریس و تمرین پیانو مشغول شد. در گفت‌وگویی گفته بود: «با شروع انقلاب می‌دانستم بخصوص بانوان از ارزش‌های هنری بهره‌مند نخواهند شد. راهی سفر به خارج از ایران شدم. با دوری از وطن دل‌تنگی‌ها آغاز شد، احساس می‌کردم از خودم جدا شدم. با شنیدن سروده‌های ملی کشورهای دیگر بغض و گریه می‌کردم. از انگلستان به فرانسه و از فرانسه به آمریکا سرگردان بودم.» در آمریکا مهمین زرین‌پنجه هم درس می‌خواند و هم در قسمت موسیقی مطالعه و تحقیق می‌کرد. او در سال‌های اخیر پس از سال‌ها دوری به ایران بازگشت و در شمال کشور ساکن شد و به تدریس و نوشتن موسیقی ادامه داد.

مهمین زرین‌پنجه بیش از ۶۰ قطعهٔ موسیقی ساخته است که تعدادی از آن‌ها توسط ارکسترهای بزرگ دنیا ضبط و اجرا شده است. یکی از آثار برجسته او آلبوم موسیقی «لیلی و مجنون» است که با ارکستر فیلارمونیک لهستان به رهبری بودان یارموویچ ضبط شده و شامل قطعات «آغاز و سرانجام»، «سماع مجنون»، «نیایش لیلی»، «باران عشق» و «رقص در خیال» است. این اثر در سال ۲۰۰۷ منتشر شد و به‌عنوان یکی از نمونه‌های موفق تلفیق موسیقی ایرانی و کلاسیک شناخته می‌شود. «غم غربت» و «سرزمین من» از دیگر آثار شاخص او بودند. آثار مهمین زرین‌پنجه به دلیل ترکیب هوش‌مندانهٔ موسیقی ایرانی و غربی متمایز هستند. او با بهره‌گیری از دستگاه‌های موسیقی ایرانی مانند همایون، چهارگاه و دشتی و تلفیق آن‌ها با تکنیک‌های هارمونی و کنترپوان غربی، قطعاتی خلق کرد که هم ریشه در فرهنگ ایرانی داشتند و هم برای مخاطبان بین‌المللی جذاب بودند. نوازندگی پیانوی او نیز به دلیل ظرافت، احساس و تکنیک قوی، شهرت داشت. مهمین زرین‌پنجه به عنوان یکی از پیشگامان زن در موسیقی ایران، راه را برای نسل‌های بعدی زنان موسیقی‌دان هموار کرد. او با پشتکار و تعهد به هنر، نشان داد که زنان می‌توانند در عرصه‌ای که به طور سنتی تحت‌سلطهٔ مردان بود، موفقیت‌های چشمگیری کسب کنند.

الگوبرداری از روستایی

نگاهی به فیلم **بی‌سروصدا** ساخته مجیدرضا مصطفوی

محمد تقی‌زاده

گروه سینما، تئاتر و تلویزیون

فیلم سوم مجیدرضا مصطفوی پس از ساخت «آستیگمات» در سال ۱۳۹۲ و «انارهای نارس» در سال ۱۳۹۶، فیلم «بی‌سروصدا» است که بر خلاف عنوان خود، اتفاقاً فیلم پر سروصدایی است! از فرامتن فیلم که شروع کنیم به توقیف، اعمال سانسور و حاشیه‌های نمایش فیلم باید اشاره کرد که سروصدای زیادی به پا کرد و آن را به یکی از فیلم‌های پرحاشیه این سال‌های سینمای ایران بدل کرد. خود فیلم و ساختار ماجراجویانه آن نیز که از سکانس اول و پریهایوی آن آغاز می‌شود، دلالت بر سروصدا و اتفاقات زیادی دارد که بی‌سروصدا بودن واجد آن نیست. تنها، شخصیت اصلی فیلم است که قرار است بار این عنوان و تایتل اصلی فیلم را به دوش بکشد که در انتها به طور کاملاً واضح گفته می‌شود که سیامک با بازی پیمان معادی، مرد میانسال بی‌سروصدایی است که همین بی‌سروصدا بودن او باعث سوءاستفاده از او شده است. اینجاست که سازندگان می‌توانند، مدعی شوند عنوانی متناسب با فیلم انتخاب کردند اما آیا این نوع ارجاع مستقیم، کوتاه و از طریق دیالوگ کفایت می‌کند که اسم یک فیلم به‌عنوان ویرترین اولیه آن، بی‌سروصدا باشد؟ وارد داستان فیلم که می‌شویم با فضای ابد و یک روزی فیلم‌های سعید روستایی و مغزهای کوچک زنگ‌زده هومن سیدی مواجه می‌شویم تا مشخص شود، فیلم قرار است بار دیگر فضای دردناک و رنجور طبقه فرودست و زاغه‌نشین را تصویر کند. ضمن اینکه انتخاب پیمان معادی در نقش اصلی این فیلم پیش از فضاسازی اولیه، تداعی‌گر فیلم محبوب دهه ۹۰ مخاطبان سینمای ایران یعنی «ابد و یک روز» است و جزئیات ظاهری در شکل و شمایل سیامک و شُل راه رفتن او نمی‌تواند، شمایل مرتضی تولیخانلوی آن فیلم را از ذهن مخاطبان به هیچ وجه دور کند.

ایسن الگوهای کلیشه‌ای در فضاسازی و انتخاب بازیگر فیلم

ادامه یادداشت روز

کامیون‌داران و منافع ملی

باشد. حدود ۴۰۰۰ سال پیش که در بیشتر نقاط جهان، قانون جنگل و شمشیر حاکم بود و در برخی از جوامع اروپایی نیز تا نیمه‌های قرون وسطا این وضعیت ادامه داشت، در ایران، قانون «حمورابی» حاکم بود که گرچه قانونی تکلیف‌مدار و تنبیه‌محور بود اما مختصاتی شبیه قوانین امروزی در «۲۸۲» ماده، با عبارات کوتاه، ذکر حکم و ضمانت اجرای آن داشت؛ در این قانون، یک ماده به دستمزد اختصاص پیدا کرده بود. این نکته تاریخی، بیان‌گر اهمیت مساله دستمزد است. امروز، یکی از اعتراضات کامیون‌داران، این است که دستمزد آنها، عادلانه نیست و همین دستمزد نیز با تاخیرهای طولانی پرداخت می‌شود.

۷- مساله اپوزیسیون سیاسی انحلال‌طلب، فهم حقیقت یا بیان حقیقت نیست؛ از هر اتفاقی به‌عنوان یک ابزار و فرصت برای پیشبرد اهداف سیاسی خود استفاده می‌کند، آن را ابزاری برای ضربه زدن می‌داند و از دست‌کاری و واقعیت نیز دریغ نمی‌کند؛ رویکرد اپوزیسیون سیاسی انحلال‌طلب، کمکی به فهم درست موضوع و رفع مشکل نمی‌کند.

۸- یکی از مشکلات بزرگ در چند دهه گذشته، این است که صدای جامعه و مطالبات برحق مردم همواره در کشاکش پوزیسیون و اپوزیسیون پایمال شده است؛ هر زمان، اعتراضی مدنی برانگیخته شده است، جریانی که سودایی جز براندازی به هر قیمتی ندارد، سوار موج می‌شود و با جریان‌سازی رسانه‌ای‌اش، به‌صورتی دقیق، همان کاری را می‌کند که جریانی در حاکمیت برای متهم و بدنام کردن اعتراضات جامعه و خاموش کردن آن به آن نیاز دارد.

۹- درست در نقطه مقابل آن، جریان دیگری در ایران وجود دارد که مانند اپوزیسیون یادشده، هیچ تعهدی به منافع ملی ندارد. همان‌طور که اعتراضات سال ۹۸، به‌دنبال افزایش قیمت بنزین که منجر به حوادث خشونت‌باری شد از مشهد

۲- از یک حق طبیعی، بشری و قانونی نباید علیه یک حق دیگر استفاده شود. اینکه عده‌ای حق اعتصاب دارند، به‌معنای مجوزی برای این مساله نیست که اگر کسانی موافق اعتصاب نیستند، مورد حمله و ضرب‌وشتم قرار بگیرند. ممکن است عده دیگری، به هر دلیلی موافق اعتصاب نباشند و بخواهند به کار خود ادامه بدهند. ۳- در فضای دوقطبی شده سیاسی، نمی‌توان به روایت هیچ‌کدام از طرفین اعتماد مطلق داشت؛ برای یک قضاوت عادلانه، باید همه جنبه‌های موضوع را در نظر گرفت.

۴- اظهارات نهادهای حاکمیتی به‌دلیل نوع نگاه و اطلاع‌رسانی آنها، بیشتر شبیه نفت بر آتش ریختن است.

۵- در عین حال، آنچه از روایات دوجانبه استنباط می‌شود، این است که اعتراض کامیون‌داران، ناشی از انباشت مشکلاتی است که سال‌ها مورد بی‌توجهی قرار گرفته‌اند همانند تأمین عادلانه گازوئیل متناسب با پیمایش، به‌خصوص برای کسانی که بارنامه برخط ندارند، کم بودن کرایه‌ها، صف‌های طولانی سوخت‌گیری و کمبود جایگاه مناسب برای کامیون‌ها، گرانی قطعات یدکی و لاستیک به‌دلیل نوسانات ارزی، افزایش حق بیمه رانندگان و حذف تخفیف‌های بیمه‌ای، عوارض سنگین اتوبان‌ها و جریمه‌های ناعادلانه، نبود نظارت موثر بر پایانه‌ها و درخواست برای حذف دلالان و واسطه‌ها، نبود امکانات رفاهی و بهداشتی در پایانه‌های باربری و مرزی، امنیت جاده‌ها و غیره.

آنها که فکر می‌کنند شهر در امن وامان است، نمی‌فهمند که بالاخره انباشت نارضایتی‌های نادیده گرفته شده، جایی سر باز می‌کند و طبیعی است آنها که در کمین نشستند نیز از آن استفاده کنند.

۶- مساله دستمزد، چیزی نیست که امروز در اعلامیه جهانی حقوق بشر به‌عنوان یک حق مسلم بشری آمده

دیزنی، تام کروز را کنار زد

فروش لیلو و استیج از تمامی آثار روی پرده **پیشی** گرفت

موفقیتی قطعی تبدیل شده است. این فیلم میان ۱۰ فیلم پرفروش ۶ ماه اول سال جای گرفته است.

فیلم جدید «پچه کاراته‌کار: افسانه‌ها» از کمپانی سونی، آخر هفته گذشته میلادی فقط ۱۲ میلیون دلار از ۳۳ میلیون دلار بازار جهانی را به‌دست آورد؛ این در حالی است که در ۴۰ درصد از بازارهای هدف آن هنوز اکران نشده‌اند. این فیلم که در ماه مه، آغاز به اکران جهانی کرده است تاکنون ۲۶ میلیون دلار فروش خارجی و ۴۷ میلیون دلار، فروش جهانی داشته است. «پچه کاراته‌کار: افسانه‌ها» با بودجه ۴۵ میلیون دلاری تولید شده است.

فیلم «طرح فنیقی» به کارگردانی «اوس اندرسن» نیز در آخر هفته گذشته ۴۱ میلیون دلار دیگر از ۴۱ میلیون دلار بازار را به فروش خود افزود و در مجموع به ۶۲ میلیون دلار فروش خارجی رسید. این تریلر جاسوسی با طراحی صحنه‌های دقیق در آمریکا فقط با ۶ سالن اکران آغاز شد و ۵۷۰ هزار دلار فروش داشت (با میانگین ۹۵ هزار دلار در هر سالن). تا این لحظه فروش کلی فیلم به ۶۷ میلیون دلار رسیده است؛ از جمله بازیگران این فیلم می‌توان به «بنسیو دل تورو»، «ریز احمد»، «تام هنکس» و «بندیکت کامبریج» اشاره کرد؛ داستان «طرح فنیقی» درباره یک تاجر ثروتمند به نام «ازازا کوردا» است که پس از انتخاب دختر راهبش به عنوان وارث انحصاری ثروتش، درگیر توطئه‌های میلیاردی بی‌رحم و قاتلان حرفه‌ای می‌شود.

نسخه لاوکشن «لیلو و استیج» از کمپانی «دیزنی» به فروش چشمگیر جهانی ۶۱۰ میلیون دلار دست یافته و حالا در جایگاه دومین فیلم پر فروش هالیوود در سال ۲۰۲۵ قرار گرفته است. با توجه به روند صعودی فروش این احتمال وجود دارد که «لیلو و استیج» درنهایت از «فیلم ماینکرفت» (با ۹۴۷ میلیون دلار) عبور کند و به پر فروش‌ترین فیلم سال تبدیل شود.

این بازسازی لاواکشن پس از دو هفته اکران روی پرده توانسته ۳۳۰.۷ میلیون دلار در بازارهای بین‌المللی و ۲۸۰.۱ میلیون دلار در گیشه داخلی (آمریکا) بدست آورد. موفق‌ترین بازارهای خارجی این فیلم، مکزیک با ۴۵.۹ میلیون دلار و بریتانیا با ۳۴.۵ میلیون، فرانسه با ۲۳.۱ میلیون و برزیل با ۲۱.۶ میلیون دلار بوده‌اند.

«(لیلو و استیج) داستان پیوندی که میان یک دختر انسان تنها با نام «(لیلو)» و یک موجود بیگانه با نام «(استیج)» شکل گرفته است را روایت می‌کند.

همچنین فیلم «ماموریت غیر ممکن - روز شمار نهایی» محصول پارامونت و تریلر خون آشامی «گناهکاران» از کمپانی وارنر هر دو از مرز فروش ۳۵۰ میلیون دلار عبور کرده‌اند.

هشتمین قسمت از سری فیلم‌های «ماموریت غیرممکن» در دومین هفته نمایش خود میلیون دلار دیگر از بازارهای بین‌المللی کسب کرد، ازجمله افتتاحیه چشم‌گیر ۲۵.۲ میلیون دلاری در چین. این فیلم که گفته می‌شود، آخرین حضور «تام کروز» در این سری فیلم‌های اکشن است، تاکنون توانسته است که ۳۳۱.۱ میلیون دلار در بازارهای جهانی و در مجموع ۳۵۳.۸ میلیون دلار در جهان فروش داشته باشد. با توجه به بودجه سنگین ۴۰۰ (ماموریت غیرممکن-روزشمار نهایی) این فیلم هنوز نیازمند این است که مخاطبان بیشتری را جذب کند تا سوددهی سینمایی پیدا کند.

به گزارش وایتی، فیلم «گناهکاران» به کارگردانی «رایان کوگلر» و با بازی مایکل بی. جردن، نیز با فروش جهانی ۳۵۰.۱ میلیون دلاری (که ۸۳ میلیون دلار آن از بازار بین‌المللی است) به

از پسر به مادر، از مادر به سیرک، از سیرک به دامداری و در نهایت به پدر برمی‌گردد و پرداختن به این مسیر دوار و طولانی به نظر برای مخاطب لال‌آر و فاقد جذابیت لازم است. رابطه پدر پرسی فیلم میان سیامک و سمیر تا حدی دچار شعارزدگی و کلیشه‌پردازی می‌شود و تحقیر مداوم سیامک از سوی همسرش خیلی منطقی به نظر نمی‌رسد چرا که سیامک مدام در حال تقلا و تلاش برای زندگی و خانواده‌اش است و همسرش مداوم و بدون هیچ دلیل خاصی و تأکید بر اینکه تو بی‌عرضه هستی در حال سرکوفت زدن است. ارتباط مادر و پسر نامشخص است، مادر آن‌قدر برخی اوقات بی‌خیال پسرش است که انگار نه مادر بلکه زنی‌بابای اوست. انتخاب سیرک، ایده جالبی بوده ولی وجود آن در آن بیابان کم‌په‌زه‌ب با مشتری نداشتن آن کاملاً منطقی می‌شود و مشخص نیست چرا مدیران سیرک تعجب کردند که چرا در آنجا مشتری ندارند! نقطه عطف دامداری و دزدیده شدن الاغ‌ها خوب برگزار نمی‌شود مضافاً اینکه وقتی همه به جز سیامک از ماجرا باخبر بودند، برخی کنش‌های اطرافیان در این موقعیت خیلی واقعی به نظر نمی‌رسد.

بازی‌های فیلم انجمن چنگی به دل نمی‌زند و به نظر نمی‌رسد برای هیچ‌یک از بازیگران آن از پیمان معادی، هانیه توسلی و مهران غفوریان حضور در این پروژه، دستاوردی قابل اعتنا به شمار آید چرا که در بهترین حالت تکرار نقش‌های قبلی خود را با اندکی جزئیات انجام دادند: پیمان معادی تکرار ابد و یک روز، هانیه توسلی تکرار چند فیلم از جمله چسرا گریه نمی‌کند و مهران غفوریان در اینگونه نقش‌های کمی به‌دذاتی و شارلاتانیسم دارد، زیادی کلیشه شده است.

برخی نمادگرایی‌های فیلم و ارجاعات سمبلیک فیلم نیز که قرار است وزن هنری آن را ارتقا دهد به درام کمک نکرده است به‌طوری که برخی وجود الاغ را به‌عنوان حیوان و سوژه اصلی فیلم که از طرفی قرار است، باعث رزق‌روزی خانواده سیامک شود و از سوی دیگر گوشت آن به‌طور قاچاقی برای مردم پینوای طبقه فرودست استفاده می‌شود به مردمی توصیف شده که هر جا لازم از است از آنها استفاده می‌شود و هر جا کار برای آنها تمام شد، قربانی می‌شوند اما پر واضح است که اینگونه برداشت‌های سمبلیک وقتی درام فیلم دچار مشکل باشد و شعارزدگی و کلیشه‌پردازی جای قصه‌گویی و شخصیت‌پردازی را گرفته باشد، تأثیری در پیشبرد داستان و همراهی مخاطب ندارد. در انتهای این گفت، «بی‌سروصد» با وجود ادعای مستقل بودن به‌شدت وابسته به کلیشه‌های سینمایی است. با وجود خلاقیت‌های بصری در انتخاب لوکیشن‌ها به‌شدت درگیر بازی‌ها و نقش‌های تکراری است و فضاسازی و تم‌های اخلاقی آن سینمایی فرهادی، روستایی و سیدی را فریاد می‌زند.

آغاز شد و توسط جریانی کلید خورد که هدفش، فقط جنگ قدرت و ساقط کردن دولت روحانی بود اما رشته اعتراضات، از دست آنها نیز خارج شد. شواهد نشان می‌دهند که همین جریان، این بار نیز از اعتراضات به‌حق کامیون‌داران برای ایجاد شورش بهره‌برداری می‌کند و هم‌زمان با بردن طرح استیضاح وزیر مربوطه، قصد تکمیل این پازل را دارد.

۱۰- بندهای ۷ و ۸ و ۹ نشان می‌دهند که باید مراقب بازی خوردن از این جریان‌های سیاسی و تفکیک حرکت‌های صنفی از حرکت‌های سیاسی بود؛ در عین حال، نباید حق اعتراض و مطالبات برحق معترضان را نادیده گرفت.

۱۱- یک واقعه را نمی‌توان مجرد از دیگر شرایط کشور مورد تحلیل قرار داد. در تحلیل اعتصاب بخشی از کامیون‌داران نمی‌توان این واقعیت را نادیده گرفت که ایران در موقعیت فوق‌العاده حساسی قرار دارد. کسانی که از بیرون به ایران نگاه می‌کنند و یا در سال‌های آینده کسانی که گذشته را مرور می‌کنند بهتر درک خواهند کرد که وقتی ایران در معرض تهدید «با مذاکره یا بمباران» است و در مذاکره هم جز تسلیم و انهدام توان دفاعی کشور را دنبال نمی‌کنند و یک جریان وطن‌فروش با ادعای اینکه قدرت‌های خارجی دنبال از بین بردن توان دفاعی جمهوری اسلامی‌اند نه ایران و با چنین تفکیک فریبنده‌ای می‌خواهند به قدرت‌های سلطه‌گر و نابودی ایران کمک کنند. از طرفی می‌دانیم که موفقیت در مذاکرات جاری با آمریکا منجر به کاهش تحریم‌ها و بهبود زندگی مردم از جمله همه کامیون‌داران خواهد شد، لذا در مورد حرکتی که کشور را در مذاکرات ضعیف کند به‌گونه‌ای که فاکس‌نوز اعلامی کند: «پیشنهادهایی به دولت ترامپ برای حمایت از اعتصابات کامیون‌داران در ایران شده و در دولت ترامپ در حال بررسی است». باید کانون کامیون‌داران کشور هوشمندانه برخورد کند؛ مسیر مطالبات خود را از این بهره‌برداری جدا و با آنها مرزبندی روشنی ایجاد کند؛ اجازه خروج اعتراضات از جنبه صنفی بودن را ندهد و از سیاسی شدن آن جلوگیری کند تا بتواند به نتیجه مطلوب برسد.

۱۲- برابر گزارش‌های منتشر شده، حجم قاچاق سوخت روزانه برابر با ۷ میلیارد دلار است؛ رقمی که می‌تواند بسیاری از مشکلات جامعه را حل کند. چه‌بسا آثار تخریبی قاچاق، از تحریم‌های خارجی بیشتر است. بدون شک پدیده‌ای مانند قاچاق سوخت، نوعی ربایش از جیب مردم و ثروت ملی است

و باید با آن مقابله کرد. طبیعی است که دولت وظیفه دارد برای دفاع از حقوق و دارایی مردم، مقرراتی وضع کند اما آنچه موجب واکنش در جامعه می‌شود، این است که مردم شاهد هیچ برخوردی با قاچاق در اسکله‌های غیررسمی و فاقد نظارت و نیز قاچاق توسط نورچشمی‌ها نیستند. خود رئیس مجلس اصول‌گرا، در دی ماه ۱۴۰۳ می‌گوید: «روزانه بین ۲۵ تا ۳۰ میلیون لیتر فرآورده از کشور قاچاق می‌شود؛ تردید نداشته باشید که این قاچاق، سازمان‌دهی شده است و مراکز تولید و مصرف‌کننده‌های اصلی، اولین تهیه‌کننده‌های این قاچاق هستند؛» اما عوامل آنکه به بهای فقر مردم، ثروت‌های عظیم و بادآورده‌ای را در مدتی کوتاه بدست آورده و چند نسل خود را تامین می‌کنند معرفی و مجازات نمی‌شوند.

۱۳- نقطه ضعف نهادهای تصمیم گیر دولتی، این است که به همان اندازه که بدرستی به موضوع قاچاق سوخت اهمیت می دهند، به مطالبه انباشته شده و مسائل دیگر کامیون داران در سال های گذشته توجه لازم را ندارند؛ شرط موفقیت تصمیمات و اقدامات در مقابله با قاچاق سوخت به دست آنهایی که در چرخه قاچاق فعال هستند و اعتبار قشر زحمت کش رانندگان کامیون را زیر سوال می برند، این است که به سایر مسائل و نیازمندی های کامیون داران هم توجه شود.

نکته نهایی و جمع بندی

۱۴- یکی از ریشه‌های بروز و تکرار بحران‌ها، فقدان یک جامعه مدنی نیرومند است. نهادهای صنفی، اتحادیه‌ها و سندیکاها این امتیاز را دارند که نارضایتی‌ها قبل از آنکه به سیستم اصابت کنند، در آنها جذب و هضم می‌شوند و این نهادها از موضع قانون، قدرت و با مذاکره و در صورت لزوم اعمال فشارهای مدنی، مطالبات صنفی را پیش می‌برند. یکی از جلوه‌های جامعه مدنی نیرومند، آن است که دولت هر تصمیم و طرحی در مورد اصناف مختلف را با نهادهای صنفی و مدنی خودشان در میان گذارد و با مشارکت خود آنها طرح‌ها و مصوبات کاملاً حرفه‌ای، تخصصی و متکی به واقعیت‌های عینی را ارائه کند. در مورد همین موضوع کامیون‌داران اگر مصوبه دولت قبلاً در اتحادیه کامیون‌داران مطرح و نظر آنها اخذ شده بود امروز خود آنها پشوتوانه تصمیم دولت بودند و راه را برای فرصت‌طلبان و قاجاق‌چینی که پشت نارضایتی‌ها و مطالبات بر حق کامیون‌داران پنهان شده‌اند، مسدود می‌کرد.

سال هشتم شماره ۱۹۸۵
سه‌شنبه ۱۳ خرداد ۱۴۰۴

توسعه

بررسی تحولات اقتصادی

تحلیل اقتصادی

سیگنال متضاد

معرفی مدنی‌زاده چه تضادی با لایحه تعزیراتی دولت دارد؟

جمشید پیش‌قدم

تحلیل‌گر اقتصاد

در روزهایی که «سیدعلی مدنی‌زاده» به‌عنوان چهره‌ای مدافع اقتصاد آزاد به مجلس معرفی شد، دولت لایحه‌ای به مجلس فرستاد تا قیمت‌گذاری را تثبیت و بازرسان تعزیرات را قدرت‌مندتر کند. اگر انتخاب مدنی‌زاده را سیگنالی برای نزدیک شدن به اقتصاد آزاد بدانیم، لایحه تعزیراتی دولت با توجه به تبعات گسترده‌ای که برای بخش خصوصی دارد، چند گام دور شدن از آن است.

معرفی سیدعلی مدنی‌زاده به‌عنوان گزینه پیشنهادی وزارت امور اقتصادی و دارایی در دولت ایران که با شهرت او به‌عنوان اقتصاددانی حامی اقتصاد آزاد و کاهش مداخلات دولت در بازار همراه است، سیگنالی معنادار برای حرکت به‌سوی سیاست‌های مبتنی بر بازار رقابتی تلقی می‌شود. مدنی‌زاده از منتقدان سرسخت سیاست‌های مداخله‌جو یانه دولت در اقتصاد است؛ او اعتقاد دارد که قیمت‌گذاری دستوری و سیاست‌های مشابه، رانت، فساد، کاهش تولید و نابودی نوآوری را به‌دنبال دارد و به‌جای آن باید به سازوکارهای بازار آزاد اعتماد کرد تا رقابت و سرمایه‌گذاری تقویت شود. این دیدگاه با توجه به سوابق علمی و اجرایی او، نشان‌دهنده رویکردی است که می‌تواند، اقتصاد ایران را به‌سمت کاهش کنترل‌های دولتی و تقویت بخش خصوصی سوق دهد.

با این حال، هم‌زمان با معرفی مدنی‌زاده، دولت لایحه‌ای به مجلس ارائه کرده که هدف آن تثبیت و تشدید سیاست‌های قیمت‌گذاری و تقویت اختیارات بازرسان سازمان تعزیرات حکومتی است. این لایحه که در راستای نظارت و کنترل دولتی بر فعالیت‌های اقتصادی و اجرای مقررات قیمت‌گذاری طراحی شده در تضاد با اصول اقتصاد آزاد است.

سازمان تعزیرات حکومتی که زیر نظر وزارت دادگستری فعالیت می‌کند از سال ۱۳۶۷ با هدف نظارت بر تخلفات اقتصادی و صنفی شکل گرفت؛ اختیارات این سازمان در سال‌های اخیر با اصلاحاتی مانند آیین‌نامه اصلاحی سال ۱۴۰۳ برای رسیدگی به تخلفات و صدور احکام افزایش یافته است. لایحه جدید با تمرکز بر تثبیت قیمت‌ها و قدرت بخشیدن به بازرسان می‌تواند فشار بر بخش خصوصی را افزایش دهد به‌ویژه در شرایطی که بنگاه‌های اقتصادی با چالش‌هایی مانند ناپایداری اقتصادی، تحریم‌ها و سوء تخصیص منابع مواجه هستند.

چنین سیاستی با محدود کردن آزادی عمل بنگاه‌ها در تعیین قیمت‌ها می‌تواند به کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری، افزایش بازار سیاه و تضعیف رقابت منجر شود که به‌گونه‌ای دقیق مقابل دیدگاه‌های مدنی‌زاده قرار دارد.

تضاد بین معرفی مدنی‌زاده و ارائه این لایحه پرسش‌هایی جدی درباره استراتژی اقتصادی دولت ایجاد می‌کند؛ از یک سو، انتخاب مدنی‌زاده می‌تواند گامی به‌سوی اقتصاد آزاد باشد اما از سوی دیگر لایحه تعزیرات با تقویت کنترل‌های دولتی، حداقل دو گام به‌عقب در این مسیر محسوب می‌شود. این لایحه می‌تواند، تبعات منفی گسترده‌ای برای بخش خصوصی به‌دنبال داشته باشد ازجمله افزایش هزینه‌های انطباق با مقررات، کاهش انعطاف‌پذیری بنگاه‌ها مقابل تغییرات بازار و تشدید نااطمینانی اقتصادی. مطالعات مدنی‌زاده و همکارانش نشان می‌دهد که سوء تخصیص منابع در اقتصاد ایران به‌ویژه به‌دلیل مداخلات دولتی و هزینه‌های تعدیل تا ۸۰ درصد از مشکلات تخصیص سرمایه را توضیح می‌دهد و سیاست‌های کنترلی همچون قیمت‌گذاری دستوری، این مشکلات را تشدید می‌کنند.

در نهایت، برای حرکت به‌سوی اقتصاد آزاد، دولت نیاز به هماهنگی در سیاست‌گذاری دارد. معرفی مدنی‌زاده می‌تواند، سیگنالی مثبت باشد اما تا زمانی که سیاست‌های مداخله‌جو یانه همچون لایحه تعزیرات ادامه داشته باشند، این سیگنال در عمل تضعیف می‌شود.

میوه تحریم

قطعی برق در اجلاس اکو چگونه اعتبار ایران را خدشه‌دار می‌کند؟

سعید خوش‌بین

گروه اقتصاد

تصور کنید مقامات کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی را دعوت کرده‌اید و دارید درباره شیوه همکاری‌های اقتصادی مشورت می‌کنید که ناگهان برق سالن قطع می‌شود و به مدت چنددقیقه، همه جا تاریک می‌شود. باور کنید این خلاصه داستان یک فیلم نیست و اتفاقی است که در تهران رخ داده است. روز گذشته «دوشنبه ۱۲ خرداد ۱۴۰۴»، سیزدهمین اجلاس وزرای حمل‌ونقل سازمان همکاری اقتصادی (اکو) در تهران که با حضور مقامات کشورهای عضو و با هدف تقویت همکاری‌های اقتصادی و حمل‌ونقل برگزار شده بود با یک اتفاق غیرمنتظره و خجالت‌آور مواجه شد؛ درحالی که وزیر حمل‌ونقل قزاقستان در حال سخنرانی بود، ناگهان برق سالن قطع شد و فضای اجلاس برای چند دقیقه در تاریکی فرورفت. این اتفاق که در حضور نمایندگان کشورهای منطقه و با پوشش رسانه‌ای رخ داد نه‌تنها سخنرانی را متوقف کرد بلکه به‌سرعت به سرخط اخبار داخلی و بین‌المللی تبدیل شد و تصویری ناخوشایند از وضعیت زیرساختی ایران ارائه کرد. پس از چند دقیقه، برق سالن وصل شد و اجلاس ادامه یافت اما این اتفاق کوتاه، پیامدهای عمیقی دربرداشت که نمی‌توان به‌سادگی از کنار آنها گذشت.

این قطعی برق، هرچند کوتاه، نمادی از یک مشکل بزرگ‌تر و ساختاری در ایران است؛ ناترازی برق. ناترازی برق که به‌معنای قدان تعادل بین تولید و مصرف انرژی الکتریکی است، سال‌هاست که اقتصاد ایران را تحت‌فشار قرار داده و در سال‌های اخیر به یکی از چالش‌های اصلی کشور تبدیل شده است. این مشکل که ریشه در عواملی، همانند کمبود سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های تولید برق، بهره‌وری پایین نیروگاه‌ها، وابستگی بیش از اندازه به گاز برای تولید برق و مصرف بالای انرژی، به‌ویژه در بخش‌های صنعتی و خانگی دارد، در سال ۱۴۰۴ ابعاد تازه‌ای به‌خود گرفته است. بر اساس گزارش‌ها، ناترازی برق در تابستان ۱۴۰۳ بین ۱۷ تا ۱۹.۷ هزار مگاوات بوده است و پیش‌بینی می‌شود در سال ۱۴۰۴ به بیش از ۲۶ هزار مگاوات و در سال ۱۴۱۴ به ۳۷ هزار مگاوات برسد. این ارقام، نشان‌دهنده یک بحران روبه‌رشد هستند که نه‌تنها بر زندگی روزمره شهروندان بلکه بر اعتبار بین‌المللی ایران تأثیر می‌گذرند.

اتفاق قطعی برق در اجلاس اکو، تنها نمونه از ناکارآمدی زیرساختی در رویدادهای مهم نیست؛ کمتر از یک ماه پیش در مراسم افتتاحیه «جشنواره شهید رجایی» در پژوهش‌گاه نیرو که در این مراسم، وزیر نیرو نیز حضور داشت، برق سالن

بازار سهام

روز گرم مثبت

چرا بازار سهام با رشد مواجه شد؟

مهتاب شهریاری

گروه اقتصاد

بازار سرمایه در نیمه نخست روز دوشنبه، مورخ «۱۲ خردادماه ۱۴۰۴» با رشد همراه بود؛ به‌گونه‌ای که شاخص کل بورس، صعود ۱۶ هزارواحدی را تجربه کرد.

در این میان ۵۸ درصد نمادهای بورسی، مثبت بودند و ۴۸ درصد مابقی، منفی معامله شدند. همچنین نمادهای شاخص‌سازی همچون شسپنا، وغدیر و فارس بیشترین تأثیر مثبت را بر روند بورس تهران داشتند. در ۹۰ دقیقه ابتدایی بازار روز گذشته شاهد خروج نقدینگی از صندوق‌های با درآمد ثابت و کالایی بودیم ولی در مقابل، پول حقیقی وارد تالار شیشه‌ای شد.

دیروز، شدت تقاضا در بازار به اندازه‌ای نبود که کلیت

قطع شد؛ این موضوع به سوژه‌ای برای انتقادات گسترده تبدیل شد. وزیر نیرو در آن زمان، عذرخواهی کرد اما تکرار این اتفاق در یک اجلاس بین‌المللی مانند اکو، پرسش‌های جدی‌ای درباره مدیریت زیرساخت‌های انرژی و آمادگی برای میزبانی رویدادهای بین‌المللی ایجاد کرده است. آیا این امکان وجود نداشت با توجه به اهمیت این اجلاس، تدابیر ویژه‌ای برای تامین برق پایدار در نظر گرفته شود؟ این سوال، بازتابی از ناامیدی عمومی از مدیریت ناترازی برق است که حالا به حوزه دیپلماسی اقتصادی نیز سرایت کرده است.

ناترازی برق در ایران، تبعات گسترده‌ای دارد که فراتر از خاموشی‌های مقطعی است. در حوزه اقتصادی، قطعی برق به کاهش تولید در صنایع به‌ویژه در بخش‌های فولاد، سیمان و پتروشیمی منجر شده است. گزارش‌ها نشان می‌دهند که در سال ۱۴۰۱ قطعی گاز و برق صنایع، تنها در بخش فولاد حدود ۵ میلیارد دلار عدم‌النفع ایجاد کرد. همچنین فعالیت غیرقانونی ماینرهای بیت‌کوین که به‌گفته مقامات توانیر حدود ۲۰ درصد از ناترازی برق را تشکیل می‌دهند، فشار مضاعفی بر شبکه برق وارد کرده‌اند. هر ماینر به‌اندازه مصرف برق ۱۰ خانوار، انرژی مصرف می‌کند؛ این در حالی است که ظرفیت کل نیروگاه‌های ایران حدود ۹۳ هزار مگاوات است. در حوزه اجتماعی، خاموشی‌های مکرر به‌ویژه در کلان‌شهرهایی همانند تهران و مشهد به نارضایتی عمومی دامن زده و اقتصاد و جامعه را گرفتار مشکلات زیادی کرده است.

ابعاد بین‌المللی این مشکل نیز غیرقابل چشم‌پوشی است؛ قطعی برق در اجلاس اکو که کشورهای عضو آن از شرکای

مهم تجاری و اقتصادی ایران هستند، پیامی منفی درباره قابل اطمینان بودن زیرساخت‌های ایران مخابره می‌کند. این حادثه می‌تواند از اعتماد کشورهای منطقه به توانایی ایران برای میزبانی رویدادهای بین‌المللی یا اجرای پروژه‌های مشترک بکاهد. در شرایطی که ایران به‌دنبال تقویت جایگاه خود در سازمان‌هایی مانند اکو و شانگهای است، چنین رخدادهایی می‌توانند به مانعی در مسیر دیپلماسی اقتصادی تبدیل شوند. برای رفع ناترازی برق، راهکارهایی مانند توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر، بهینه‌سازی مصرف انرژی و ارتقای بهره‌وری نیروگاه‌های موجود پیشنهاد شده است؛ با این حال اجرای این راهکارها با موانعی مانند کمبود سرمایه‌گذاری، تحریم‌ها و ناکارآمدی مدیریتی مواجه است. به‌گفته مقامات حتی با تلاش‌های فعلی، مشکل ناترازی برق در سال ۱۴۰۴ به‌صورت کامل حل نخواهد شد. در این میان، تقویت زیرساخت‌ها برای رویدادهای بین‌المللی و اولویت‌بندی تامین برق در چنین موقعیت‌هایی حداقل می‌تواند از تکرار حوادثی مانند قطعی برق در اجلاس اکو جلوگیری کند.

قطعی برق در سالن اجلاس کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی شاید تنها اتفاق مرتبط با ناترازی برق در یک روز گرم نباشد اما بدون‌شک یکی از بدترین اتفاقاتی است که می‌تواند، اعتبار ایران را در سطح بین‌المللی کاهش دهد. این‌گونه اتفاق‌ها، تلنگری هستند برای بازنگری جدی در سیاست‌های انرژی ایران. ناترازی برق نه‌تنها یک چالش داخلی بلکه عاملی است که می‌تواند، اعتبار بین‌المللی کشور را خدشه‌دار کند.

برای نماد ایران‌خودرو در تابلوی معاملات شد و اثر مثبت این موضوع به سایر نمادهای خودرویی و کلیت بازار سرایت پیدا کرد. در معاملات روز دوشنبه، ارزش معاملات خرد بازار به ۸ هزار و ۶۵۳ میلیارد تومان رسید. برای سومین روز متوالی ارزش معاملات خرد بازار با ارقامی کمتر از ۱۰ هزار میلیارد تومان به‌ثبت رسید. در معاملات روز گذشته پس از ۱۰ روز معاملاتی متوالی، دلار به کانال ۸۱ هزار تومان عقب‌نشینی کرد. این موضوع موجب شد تا صندوق‌های طلا نیز در محدوده‌های صفر تابلوی معاملاتی بازگشایی شوند.

در روزی که گذشت ۴۸ درصد نمادهای بورسی مثبت بودند و ۵۲ درصد دیگر، منفی معامله شدند؛ بیشترین ورود نقدینگی در بازار دیروز، متعلق به نمادهای وبملت، کالا و شینا بود؛ در مقابل وپاسار، شستا وگل بیشترین خروج پول حقیقی را تجربه کردند.

در این بین، شاهد خروج پول حقیقی از صندوق کالایی بودیم اما نقدینگی وارد تالار شیشه‌ای و صندوق با درآمد ثابت شده است.

ارزش صفوف فروش در بازار دوشنبه کاهش یافت و ارزش صف‌های خرید نسبت به روز گذشته افزایش داشت؛ همچنین ارزش معاملات خرد با تغییر منفی همراه بود اما ارزش معاملات کل، رشد چشم‌گیری را تجربه کرد.

بیزاری از مدرسه

چرا دانش‌آموزان در پایان سال تحصیلی کتاب‌های خود را پاره می‌کنند؟

گروه اجتماعی: این روزها، ویدئویی در شبکه‌های اجتماعی به‌سرعت پخش شده است که دانش‌آموزان یک مدرسه پسرانه را در حال پاره کردن کتاب‌های درسی نشان می‌دهد؛ تصویری که واکنش‌های متعددی را در جامعه به‌همراه داشته و پرسش‌های مهمی را درباره وضعیت نظام آموزشی ایران مطرح کرده است.

در نگاه نخست، این رفتار بسیار غیرمعمول و تامل‌برانگیز به‌نظر می‌رسد؛ اقدامی که در هیچ نظام آموزشی پیشرفته و مدرنی به‌عنوان شیوه اعتراض یا بیان ناراضی رایج نیست. در کشورهای مختلف جهان، دانش‌آموزان اگر ناراضی باشند، به‌طور معمول، به‌شکل اعتراضات مدنی، گفت‌وگو با مسئولان یا اعتصابات صنفی اعتراض می‌کنند اما تخریب فیزیکی منابع آموزشی و کتاب‌های درسی، نشانه‌ای از عمق بحران و بی‌اعتمادی به نظام آموزشی است.

هرچند اعتراضات دانش‌آموزی به دلایل مختلف در دنیا مشاهده می‌شود اما آنچه این روزها در ایران می‌بینیم، نمایان‌گر یک خشم تلنبار شده و ناراضی‌گسترده است که از فشارهای سنگین تحصیلی، ناکارآمدی روش‌های آموزشی و مشکلات ساختاری نشأت می‌گیرد. در بسیاری از کشورهای پیشرفته، تاکید بر توسعه مهارت‌های تفکر انتقادی، خلاقیت و یادگیری کاربردی است اما نظام آموزشی ما

گزارش: جامعه

مستاجران بی‌پناه

بحران بازار اجاره مسکن، مردم را بیش از پیش فقیر و بی‌سرپناه کرده است

فائزه مومنی

گروه اجتماعی

رشد بی‌سابقه قیمت مسکن و اجاره‌بها در دو سال اخیر توان اجاره‌نشینی را برای بسیاری از خانوارها به شدت کاهش داده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که هم‌زمان با جهش لجام‌گسیخته تورم عمومی و نهادهای ساختمانی، بهای اجاره‌بها نیز بی‌ضابطه بالا رفته است؛ به‌طوری که «افزایش سرسام‌آور قیمت مسکن در کنار رشد بی‌ضابطه اجاره‌بها، قدرت خرید و توان اجاره‌نشینی را برای خانوارهای متوسط و کم‌درآمد به‌شدت کاهش داده». این وضعیت معیشتی سخت، مستاجران را به سمت مناطق حاشیه‌ای و شهرهای کوچک‌تر کشانده و بسیاری را در برابر خطر بی‌سرپناهی قرار داده است. در نبود برنامه‌های مؤثر چون مسکن اجتماعی، اجاره‌داری حرفه‌ای یا یارانه اجاره هدفمند، روند فقیرتر شدن مستأجران و تشدید نابرابری در بازار مسکن ادامه خواهد یافت.

گزارش‌های رسمی و میدانی روند صعودی اجاره‌بها را تأیید می‌کند. در بهار ۱۴۰۴ رشد اجاره‌بهای تهران به حدود ۳۶ درصد در مقایسه با فصل مشابه سال قبل رسیده است؛ در حالی که شهرهای حومه‌ای چون پردیس و پرند تنها رشد ۶ تا ۸ درصدی داشته‌اند. همین گزارش‌ها نشان می‌دهد در تهران برای برخی واحدها، ودیعه بسیار سنگین در کنار اجاره ماهانه بالا درخواست شده است؛ مثلاً در منطقه دروس یک آپارتمان ۷۰ متری نوساز با ودیعه ۵۰۰ میلیون تومانی و اجاره ماهیانه ۴۰ میلیون تومان عرضه شده بود و در محله گمرک مشابه این واحد، موجر ودیعه ۸۰۰ میلیون را مطالبه کرده (اجاره ماهانه‌ای ذکر نشده). واقعیت این است که افزایش اجاره‌بها در بسیاری از مناطق تهران بیش از سقف قانونی ۲۶-۲۵ درصد بوده و تلاش‌های کنترلی دولت نتوانسته عملاً مانع رشد بی‌ضابطه قیمت‌ها شود. گزارش مرکز آمار ایران نیز نشان می‌دهد در اردیبهشت ۱۴۰۴ نرخ تورم نقطه‌به‌نقطه اجاره‌بها به ۳۶.۹ درصد رسید که در ۳۰ ماه گذشته بی‌سابقه است و تورم سالانه اجاره مسکن ۳۹.۵ درصد برآورد شد. به عبارت دیگر، برخلاف همه‌پرسی روی کاغذ، اجاره‌های سنگین و افزایش بی‌حساب کتاب همچنان فشار معیشتی را برای مستاجران دوچندان می‌کند.

در گزارش تازه مرکز آمار ایران، تصویر نگران‌کننده‌ای از وضعیت بازار اجاره مسکن در ایران، به‌ویژه برای دهک‌های کم‌درآمد، ارائه شده است. طبق داده‌های مرکز آمار، دهک اول و دوم درآمدی تا ۷۵ درصد از کل هزینه‌های ماهانه خود را صرف مسکن می‌کنند. این در حالی است که در دهک دهم (پردرآمدترین) سهم مسکن

همچنان به‌شدت بر حفظیات، نمره و رقابت بیش از اندازه تاکید دارد. گزارش‌ها و تحقیقات میدانی به‌روشنی نشان می‌دهند که دانش‌آموزان در ایران با حجم بسیار بالای درس‌ها و فشار امتحانات، احساس بی‌انگیزگی و افسردگی می‌کنند. محتوای کتاب‌ها بیشتر تکراری، غیرجذاب و دور از واقعیت‌های روزمره دانش‌آموزان است. این موضوع همراه با فضای خشک مدارس، ضعف امکانات و کمبود برنامه‌های متنوع آموزشی و تفریحی، سلامت روانی و انگیزه تحصیلی دانش‌آموزان را به‌شدت تحت‌تاثیر قرار داده است.

از سوی دیگر، بحران اقتصادی و معیشتی خانواده‌ها، دسترسی نابرابر به امکانات آموزشی و نبود حمایت‌های روانی بر شدت این مشکل افزوده است؛ به‌گونه‌ای که در مواردی مشاهده می‌شود خانواده‌ها برای حفظ حداقل استاندارد زندگی، ناچار به کوچک‌سازی محل سکونت یا مهاجرت به مناطق کم‌برخوردار می‌شوند؛ این فشارهای اجتماعی نیز به فضای آموزشی سرایت کرده است.

بی‌انگیزگی و ناراضی‌ت دانش‌آموزان اگر به‌درستی مدیریت نشود، پیامدهای بسیار خطرناک به‌دنبال دارد؛ از افت کیفیت آموزش گرفته تا افزایش نرخ ترک تحصیل و آسیب‌های روانی و اجتماعی گسترده‌تر. آموزش و پرورش به‌عنوان نهادهی که نقش کلیدی در تربیت

نیروی انسانی آینده کشور دارد، در این وضعیت با چالشی جدی مواجه شده است.

کارشناسان حوزه آموزش بر لزوم اصلاحات اساسی در ساختار آموزشی تاکید دارند. به‌اعتقاد آنها، کاهش بار درسی حفظی و تاکید بر آموزش مهارت‌های عملی و تفکر انتقادی، ارتقای کیفیت معلمان و استفاده از روش‌های نوین تدریس، توسعه برنامه‌های حمایت روانی و اجتماعی برای دانش‌آموزان، افزایش مشارکت خانواده و جامعه در فرآیندهای آموزشی، بهبود فضای فیزیکی مدارس و افزودن امکانات رفاهی و تفریحی و اصلاح سیاست‌های کلان اقتصادی و اجتماعی که بر معیشت خانواده‌ها تأثیر مستقیم دارد، می‌تواند تا اندازه زیادی به کاهش این رفتارها کمک کند.

را در چانه‌زنی دارند و ناچارند یا با شروط سنگین کنار بیایند یا خانه را ترک کنند، حال آنکه تأمین سرپناه جزو حقوق اولیه آنان محسوب می‌شود.

زهرآک، معلم دبستان و مستأجر ساکن منطقه تهران‌پارس، می‌گوید: «سال گذشته اجارهمان ۶ میلیون تومان بود. صاحبخانه برای تمدید ۱۳ میلیون خواسته. نه توان جابه‌جایی داریم نه توان پرداخت. مانده‌ایم که چطور از حقوق‌مان کم کنیم تا سقف بالای سرمان را حفظ کنیم». این روایت تنها منحصر به زهرا نیست. به‌رغم سکوت رسانه‌ای بسیاری از مستأجران، گروه‌های مجازی پسر شده از پیام‌هایی که به دنبال خانه‌ای با اجاره «انسانی» می‌گردند یا اتاقی برای اشتراک.

پدیده‌هایی همچون اجاره اتاق در آپارتمان‌های مسکونی، زندگی چند خانوادگی در یک واحد، یا کوچ دسته‌جمعی مستأجران به مناطق کم‌برخوردار روز به روز در حال گسترش است. در برخی آگهی‌ها، اجاره یک اتاق ۱۰ متری در مناطق شرقی تهران تا ۸ میلیون تومان هم رسیده؛ بدون حق استفاده از آشپزخانه یا حمام مشترک. به گفته سمیرا، م، مددکار اجتماعی «در برخی مناطق جنوبی تهران، خیارا، محمديه، جوادیه یا حتی مجبور شده‌اند به انبارهای زیرزمین یا کارگاه‌های تعطیل شده، نقل مکان کنند. فرزندان‌شان در شرایط غیربهداشتی زندگی می‌کنند و این فقط یک بحران اقتصادی نیست بلکه یک تهدید اجتماعی تمام‌عیار است.»

در مناطقی چون بریانک، نارمک، مجیدیه، جوادیه یا حتی فلاح، گزارش‌ها از رنده‌های بالای ۱۰۰ درصدی اجاره در بازه دو ساله خبر می‌دهند. در برخی موارد، مستأجران برای تمدید قرارداد مجبور به پرداخت «پول پیش» بیشتر یا قبول شرایط تحقیرآمیز شده‌اند. مساله‌ای که به گفته جامعه‌شناسان، نه تنها منجر به بی‌ثباتی روانی خانوارها شده بلکه نوعی بی‌خانمانی پنهان را در تهران رقم زده است.

چه می‌توان کرد؟ راهکارها مشخص‌اند اما اراده‌ای برای اجرای آن‌ها وجود ندارد؛ وضع قانون اجاره‌داری اجتماعی با نظارت جدی دولت، افزایش ساخت مسکن استیجاری توسط نهادهای عمومی و خصوصی، معافیت مالیاتی برای موجرانی که نرخ اجاره را منصفانه تعیین می‌کنند و توسعه سیستم ثبت الکترونیکی قراردادهای با دسترسی عمومی از راهکارهایی است که کارشناسان مطرح می‌کنند.

در نهایت، مسکن یک حق انسانی است نه ابزار سودآوری. اگر دولت و نهادهای قانون‌گذار نتوانند این پیام را درک و اجرا کنند، پیامدهای اجتماعی این بحران به‌زودی از دیوار خانه‌های اجاره‌ای فراتر خواهد رفت و به امنیت شهری و انسجام اجتماعی آسیب خواهد زد.

تصویر دانش‌آموزانی که کتاب‌های درسی را پاره می‌کنند، بیش از آنکه فقط یک رفتار ناهنجار باشد، نشان‌دهنده یک بحران عمیق در نظام آموزشی و اجتماعی کشور است؛ این مساله، زنگ خطری است که نباید نادیده گرفته شود. آموزش و پرورش باید به‌عنوان محور توسعه و رشد با یک بازنگری جدی و همه‌جانبه، به‌سمت ایجاد نظامی پویا، متناسب با نیازهای نسل جدید حرکت کند. در غیر این صورت باید منتظر تبعات سنگین‌تر اجتماعی و فرهنگی این بحران باشیم؛ بحرانی که تنها با اراده جدی دولت و همراهی همه بخش‌های جامعه قابل حل است. مدرسه باید جایی باشد که دانش‌آموزان در آن رشد کنند، شاد باشند و آینده‌ای امیدوارانه بسازند، نه مکانی که نماد بیزاری و ناامیدی آنها باشد.

در اجاره دولت

هم‌زمانی ساعت کاروالدین و مدارس

پاسخ آموزش و پرورش به سازندگی

وزارت آموزش و پرورش در واکنش به گزارشی که در آن درباره ساعت شروع به‌کار مدارس، نقدی به این وزارت‌خانه وارد شده بود، پاسخی را به این رسانه ارسال کرده است.

متن پاسخ آموزش و پرورش به گزارش سازندگی به شرح زیر است:

«در پاسخ به مطلب مندرج در آن روزنامه به تاریخ «۱۴۰۴/۰۲/۲۴» با عنوان «بی‌برنامه و شتاب‌زده» پاسخ معاونت برنامه‌ریزی و توسعه منابع وزارت آموزش و پرورش را به استحضار می‌رساند: در پی اجرای مصوبه هیات محترم دولت مبنی بر آغاز به‌کار ادارات از ساعت ۶ صبح و تاکید کارگروه مدیریت بهینه مصرف انرژی وزارت آموزش و پرورش و نیز با در نظر گرفتن ضرورت هماهنگی میان زمان شروع فعالیت اولیای شاغل و حضور فرزندان آنان در مدارس نسبت به تغییر ساعت آغاز فعالیت مدارس اقدام کرد. با توجه به شرایط خاص کشور در حوزه تأمین انرژی، افزایش دما، کاهش بارندگی‌ها و ناترازی در تولید برق، این تصمیم در راستای مدیریت بهینه مصرف انرژی در مدارس و هم‌راستایی با سیاست‌های کلان دولت اتخاذ شده است. همچنین با توجه به مصرف بالای انرژی در شیفت‌های عصر، اجرای برنامه‌های آموزشی در ساعات ابتدایی روز، کمک مؤثری به کنترل مصرف خواهد کرد. لازم به ذکر است که با هدف کاهش فشار بر خانواده‌ها، اجرای این تصمیم در مدارس با یک هفته تأخیر نسبت به سایر ادارات آغاز شد. در مقطع ابتدایی نیز با توجه به نزدیکی به پایان سال تحصیلی این تغییر هم‌زمان با ورود به فصل امتحانات صورت گرفت. به همین ترتیب، تمامی امتحانات نهایی و داخلی در مقاطع مختلف حداکثر تا ساعت ۱۳ برگزار خواهند شد و ادامه فعالیت مدارس در ساعات بعدازظهر، مجاز نخواهد بود. وزارت آموزش و پرورش ضمن درک دغدغه‌ها و دشواری‌های برخی خانواده‌ها، تاکید می‌کند که شرایط فعلی کشور در حوزه انرژی نیازمند مشارکت، همراهی و همکاری همه‌جانبه از سوی دستگاه‌ها، نهادها، خانواده‌ها و عموم مردم است تا سال تحصیلی جاری با نظم، آرامش و در چارچوب مسئولیت اجتماعی به پایان برسد.»

